

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 104

Rozeslána dne 2. srpna 2001

Cena Kč 34,30

O B S A H:

- 271. Zákon, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
 - 272. Zákon, kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 257/2000 Sb.
 - 273. Zákon o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů
 - 274. Zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)
 - 275. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 246/1998 Sb., kterým se stanoví seznamy utajovaných skutečností, ve znění pozdějších předpisů
 - 276. Nález Ústavního soudu ze dne 27. června 2001 ve věci návrhů na zrušení některých ustanovení části páté „Správní soudnictví“ zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, popřípadě celé této části občanského soudního řádu
-

271

ZÁKON

ze dne 10. července 2001,

kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů,
a některé další zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o státní sociální podpoře

Čl. I

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 137/1996 Sb., zákona č. 132/1997 Sb., zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 158/1998 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb. a zákona č. 492/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 3 odst. 1 se na konci doplňuje tato věta: „Podmínka uplynutí 365 dnů ode dne hlášení se nezkoumá u dětí cizinců hlášených k pobytu na území České republiky a narozených na území České republiky, do jednoho roku jejich věku.“.

2. V § 3 odst. 3 se za slova „Orgán kraje v přenesené působnosti“ vkládají slova „(dále jen „krajský úřad“)“.

3. V § 5 odst. 1 písm. a) se na konci bodu 1 doplňují slova: „s výjimkou částky, která se považuje za příjem z důvodu bezplatného používání motorového vozidla pro služební i soukromé účely podle § 6 odst. 6 zákona o daních z příjmů,“.

4. V § 5 odst. 1 písm. a) se bod 3 zrušuje. Dosavadní body 4 a 5 se označují jako body 3 a 4.

5. V § 5 odst. 1 písm. a) se slova „po odpočtu a“ nahrazují slovy „a po odpočtu“.

6. V § 5 odst. 1 písmeno b) včetně poznámek pod čarou č. 3a) až 3c) zní:

„b) z příjmů, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob a jsou osvobozeny od této daně,

1. příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. e), ch), zb) a zf) zákona o daních z příjmů,

2. příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. k) zákona o daních z příjmů, jde-li o stipendia ze státního rozpočtu a z prostředků veřejné vysoké školy a obdobná plnění poskytovaná ze zahraničí,

3. příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. m) zákona o daních z příjmů, jde-li o služné, zástupné a příplatky náležející za službu nebo výcvik za ztížených podmínek nebo ve ztížených

a zdraví škodlivých podmínkách podle zvláštního právního předpisu,^{3a)}

4. příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. o) zákona o daních z příjmů, jde-li o měsíční přídavek na bydlení, výsluhový příspěvek, odbytné, odchodné, platové vyrovnání a příspěvek za službu náležející podle zvláštních právních předpisů,^{3b)}

5. příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. p) zákona o daních z příjmů, jde-li o služné a příplatek za práci ve ztížených podmínkách nebo ve zdravotně škodlivém prostředí podle zvláštního právního předpisu,^{3c)}

6. příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. r) zákona o daních z příjmů, s výjimkou příjmů z převodu účasti na obchodních společnostech,

7. příjmy uvedené v § 6 odst. 9 písm. k), m), o), s) a u) zákona o daních z příjmů,

a to po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení a dalších výdajů, odpočítávaných z takových příjmů podle zákona o daních z příjmů, které se pro tento účel stanoví obdobně jako takové výdaje pro určení základu daně podle zákona o daních z příjmů,

^{3a)} § 76 až 81 zákona č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze.

^{3b)} § 61 odst. 3, § 132, 138 a 140 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání.

§ 114 až 116 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

§ 116, 117 a 119 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění zákona č. 160/1995 Sb.

^{3c)} § 7 zákona č. 18/1992 Sb., o civilní službě.“.

7. V § 5 odst. 1 se tečka za písmenem g) nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno h), které včetně poznámky pod čarou č. 4a) zní:

„h) mzdové nároky podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů,^{4a)} a to v rozsahu, ve kterém je zaměstnavatel zaměstnancům nezúčtoval.“

^{4a)} Zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů.“.

8. V § 5 odst. 2 se za větu první vkládají tyto věty: „Jestliže z dávek státní sociální podpory započitatelných do rozhodného příjmu [odstavec 1 písm. f) a g)] oprávněná osoba nebo osoba společně posuzovaná uhrazuje přeplatek na dávce (§ 62) nebo uhrazuje částky, které jí byly poskytnuty na uvedených dávkách neprávem nebo proto, že uvedená dávka byla poskytnuta v nesprávné výši, snižuje se rozhodný příjem o částku této úhrady v tom rozhodném období, v němž k takové úhradě došlo. Při stanovení rozhodného příjmu podle odstavců 5 a 6 započte se jako rozhodný příjem i po snížení příjmu podle věty druhé částka odpovídající nejméně částce životního minima.“

9. V § 5 odst. 2 větě páté se slovo „druhá“ nahrazuje slovem „čtvrtá“.

10. V § 5 odst. 3 písm. b) se slova „§ 4 odst. 1 písm. b), e), ch), k), m) až r), v), w) a z)“ nahrazují slovy „bodech 1 až 6“.

11. V § 5 odst. 3 písm. e) se slova „a g)“ nahrazují slovy „až h)“.

12. V § 5 odst. 4 písm. a) se slova „a jde-li o mzdové nároky podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů v tom kalendářním čtvrtletí, v němž byly vyplaceny,“ zrušují.

13. V § 5 odst. 4 písm. b) se slova „č. 3 až 5“ nahrazují slovy „bodech 3 a 4“.

14. V § 5 odst. 4 písm. c) se slova „§ 4 odst. 1 písm. b), e), ch), k), m) až r), v), w) a z)“ nahrazují slovy „v bodu 1, s výjimkou příjmů uvedených v § 4 odst. 1 písm. e) zákona o daních z příjmů, a v bodech 2 až 6“ a slova „a g)“ se nahrazují slovy „až h)“.

15. V § 5 odst. 5 písm. b) se slova „a 15“ zrušují.

16. V § 5 se na konci odstavce 5 doplňuje tato věta: „Obdobně se postupuje, má-li osoba příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. e) zákona o daních z příjmů.“

17. V § 5 odst. 6 se na konci doplňují tyto věty: „Předchozí věta platí obdobně, má-li osoba příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. e) zákona o daních z příjmů. Při stanovení rozhodného příjmu podle věty první se ke zvýšení nebo snížení daně z příjmů podle odstavce 2 věty čtvrté nepřihlíží.“

18. V § 6 písm. b) se slovo „dávky“ nahrazuje slovy „výplatu dávky prokazuje, popřípadě nárok na dávku“.

19. V § 12 odst. 1 písm. a) bodu 1 se slovo „(náhradní)“ nahrazuje slovy „nebo náhradní“ a zrušují se slova „příslušníků ozbrojených sil“.

20. V § 12 odst. 1 písm. a) bodu 2 se slova „pobíral-li v době takového studia“ nahrazují slovy „má-li v době takového studia nárok na“.

21. V § 12 odst. 3 se slova „považuje také obsa-

hově ucelená část vysokoškolského studia a postgraduální studium absolventů vysokoškolského studia.⁴³⁾“ nahrazují slovy „pro účely tohoto zákona považuje studium v bakalářském, magisterském a doktorském studijním programu.⁴³⁾“.

Poznámka pod čarou č. 43) zní:

„⁴³⁾ § 45 až 47 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách).“.

22. V § 13 odst. 2 písm. c) se slova „pokud dítě nevykonává po celý kalendářní měsíc výdělečnou činnost podle § 10 ani nepobírá hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání, nestalo-li se studentem vysoké školy; to neplatí, pokud poslední ročník studia probíhal po dobu výkonu vojenské základní (náhradní) služby nebo za trvání služebního poměru.⁴⁶⁾“ se nahrazují slovy „není-li dále stanoveno jinak.“.

23. V § 13 se doplňuje odstavec 3, který včetně poznámky pod čarou č. 46) zní:

„(3) Dobu školních prázdnin uvedenou v odstavci 2 písm. c) nelze považovat za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání na střední škole, jestliže

- a) dítě vykonávalo po celý kalendářní měsíc výdělečnou činnost podle § 10,
- b) dítě mělo po celý kalendářní měsíc nárok na hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání,
- c) výdělečná činnost uvedená v písmenu a) a nárok na hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání uvedený v písmenu b) na sebe v průběhu kalendářního měsíce navazují tak, že trvají po celý kalendářní měsíc,
- d) poslední ročník studia probíhal po dobu výkonu vojenské základní nebo náhradní služby nebo za trvání služebního poměru.⁴⁶⁾

Omezení uvedené v písmenech a) až c) neplatí, stalo-li se dítě studentem vysoké školy v kalendářním roce, v němž ukončilo soustavnou přípravu na povolání na střední škole.

⁴⁶⁾ Například zákon č. 221/1999 Sb., ve znění zákona č. 155/2000 Sb., zákon č. 186/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.“.

24. V § 14 odst. 2 písm. b) se za slovo „ukončilo“ vkládá slovo „řádne^{10a)}“.

Poznámka pod čarou č. 10a) zní:

„^{10a)} § 55 zákona č. 111/1998 Sb.“.

25. V § 14 odst. 2 písm. b) se slovo „nepobírá“ nahrazuje slovy „nemá po celý kalendářní měsíc nárok na“.

26. V § 16 odst. 2 se slova „nezačalo pobírat“ nahrazují slovy „nemělo nárok na“.

27. V § 20 odst. 2 se za slova „více osob“ vkládají slova „nebo splňuje-li podmínky nároku na sociální příspěvek více osob z důvodu péče o totéž dítě“.

28. V § 24 odst. 1 se slova „(obytné místnosti)“ zrušují a na konci se doplňuje věta, která včetně poznámky pod čarou č. 47a) zní: „Za nájemce bytu se považuje též nájemce obytne místnosti v zařízeních určených k trvalému bydlení podle zvláštního právního předpisu.^{47a)}“

^{47a)} § 717 občanského zákoníku.“.

29. V § 24 se na konci odstavce 2 doplňuje věta, která včetně poznámky pod čarou č. 47b) zní: „Za nájemce bytu se považují oba manželé, jde-li o společný nájem bytu manžely podle zvláštního právního předpisu.^{47b)}“

^{47b)} § 703 občanského zákoníku.“.

30. V § 24 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Změní-li oprávněná osoba, která je v bytě hlášena k trvalému pobytu, tento pobyt v průběhu kalendářního měsíce, přihlíží se k této změně pro účely příspěvku na bydlení až od následujícího kalendářního měsíce. To platí i v případě, že osoba společně posuzovaná, která je v bytě hlášena k trvalému pobytu, změni tento pobyt v průběhu kalendářního měsíce nebo se stane vlastníkem nebo nájemcem tohoto bytu.“.

31. V § 28 odst. 4 se na konci doplňují věty, které včetně poznámek pod čarou č. 47c) až 47e) zní: „O denní dojíždění se nejedná, má-li dítě v místě sídla školy nebo její součásti přiděleno (sjednáno) ubytování v internátu nebo v domově mládeže podle zvláštního právního předpisu^{47c)} nebo v jiném zařízení, které slouží k ubytování studentů podle zvláštního právního předpisu.^{47d)} Pro účely tohoto zákona se za součást školy považuje i středisko praktického vyučování a pracoviště praktického vyučování podle zvláštního právního předpisu.^{47e)}“

^{47c)} § 22 zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění zákona č. 390/1991 Sb.

§ 45 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění zákona č. 138/1995 Sb.

^{47d)} Zákon č. 111/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

^{47e)} § 9a a násl. zákona č. 29/1984 Sb., ve znění pozdějších předpisů.“.

32. V § 29 se slova „opatřením vyhlášeným ve Sbírce zákonů¹⁵⁾“ nahrazují slovem „vyhláškou“. Odkaz na poznámku pod čarou včetně poznámky pod čarou č. 15) se zrušuje.

33. V § 30 odst. 3 se slovo „částku“ nahrazuje slovy „1,5násobek částky“.

34. V § 30 odst. 4 písm. a) se slovo „částka“ nahrazuje slovy „1,5násobek částky“.

35. V § 30 odst. 4 písm. b) se slovo „částka“ nahrazuje slovy „1,5násobek částky“.

36. V § 30 odst. 7 písm. a) se slova „tři kalendářní dny“ nahrazují slovy „pět kalendářních dnů“.

37. V § 30 odst. 7 písmeno b) zní:

„b) dítě pravidelně navštěvuje léčebně rehabilitační zařízení nebo speciální mateřskou školu nebo jesle se zaměřením na vady zraku, sluchu, řeči a na děti tělesně postižené a mentálně retardované v rozsahu nepřevyšujícím čtyři hodiny denně,“.

38. V § 30 odst. 8 se slova „byla částka“ nahrazují slovy „byl 1,5násobek částky“.

39. V § 33 odst. 1 se slovo „(náhradní)“ nahrazuje slovy „nebo náhradní“ a za slovo „republiky“ se vkládají slova „nebo v Hradní stráži“.

40. V § 33 odstavec 2 zní:

„(2) Pro nárok na zaopatřovací příspěvek platí odstavec 1 obdobně, koná-li službu žena.“.

41. V § 37 odstavec 4 zní:

„(4) Příspěvek na úhradu potřeb dítěte nenáleží po dobu, po kterou je dítě v plném přímém zaopatření ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež (§ 7 odst. 4 věta druhá) nebo v péči jiné osoby na základě rozhodnutí příslušného orgánu o svěřeni dítěte do péče nahrazující péči rodičů (§ 7 odst. 12).“.

42. V § 40 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Odměna pěstounovi nenáleží, jestliže dítě, které mu bylo svěřeno do pěstounské péče, je v plném přímém zaopatření ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež (§ 7 odst. 4 věta druhá) nebo v péči jiné osoby na základě rozhodnutí příslušného orgánu o svěřeni dítěte do péče nahrazující péči rodičů (§ 7 odst. 12).“.

43. V § 41 odst. 1 se za číslicí „12“ doplňují slova „písm. f)“.

44. V § 46 odst. 1 se číslice „4,00“ nahrazuje číslicí „5,00“, číslice „5,00“ číslicí „6,00“ a číslice „9,00“ číslicí „10,00“.

45. V § 47 se slova „vypravení pohřbu“ nahrazují slovy „pohřbení podle zvláštního právního předpisu^{48a)}“.

Poznámka pod čarou č. 48a) zní:

^{48a)} Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů.“.

46. § 50 zní:

„§ 50

Podmínkou nároku na výplatu dávky je písemný

souhlas oprávněné osoby a společně s ní posuzovaných osob (§ 7) s tím, aby státní orgány a další právnické osoby a fyzické osoby sdělily okresnímu úřadu, příslušnému krajskému úřadu a Ministerstvu práce a sociálních věcí, pokud o dávce rozhodují, vyplácí ji nebo kontrolují, výši příjmu těchto osob, skutečnosti prokazující nezaopatřenost dítěte, nepříznivý zdravotní stav, údaje o přihlášení se k trvalému pobytu a další údaje, které tvoří náležitosti žádosti podle § 68, a to v rozsahu potřebném pro rozhodování o dávce, její výši a výplatě. Mělo-li nezaopatřené dítě nárok na dávku před dovršením zletilosti, náleží mu výplata dávky po dovršení zletilosti, udělí-li takové dítě písemný souhlas podle věty první. Věta druhá platí obdobně pro nárok na výplatu rodičovského příspěvku rodiče po dovršení 16 let.“

47. V § 51 odst. 3 se slova „některou z dávek uvedených v odstavcích 1 a 2“ nahrazují slovy „dávku podle tohoto zákona“.

48. V § 54 odstavec 2 zní:

„(2) Nárok na výplatu dávky nebo její části, jde-li o dávky uvedené v § 2 písm. a) a písm. b) bodech 1 a 2 a v § 36 písm. a) a b), zaniká uplynutím jednoho roku ode dne, od kterého dávka nebo její část náleží; to neplatí, jde-li o případ uvedený v § 53 odst. 1.“

49. V § 54 odst. 3 se za slovo „dávku“ vkládají slova „uvedenou v § 2 písm. b) bodech 4 a 5 a § 36 písm. c) a d),“.

50. V § 54 odst. 3 písm. e) se slova „vypravení pohřbu“ nahrazují slovem „pohřbení podle zvláštního právního předpisu^{48a)}“.

51. V § 54 odst. 4 se na konci doplňují slova, která včetně poznámky pod čarou č. 48b) znějí: „nebo jde-li o nárok na rodičovský příspěvek odsouzené ženy po dobu, po kterou pečuje o dítě na základě povolení, které jí bylo vydáno na žádost, aby ve výkonu trestu měla u sebe a starala se o své dítě podle zvláštního právního předpisu^{48b)}“

^{48b)} § 67 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů.“

52. V § 59 odstavec 1 zní:

„(1) Příjemcem dávky je oprávněná osoba. Namísto oprávněné osoby je příjemcem dávky

- a) zákonný zástupce oprávněné osoby, pokud nejde o případy uvedené v písmenech b) až d),
- b) jiná osoba, již byla nezletilá oprávněná osoba svěřena do péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu, pokud nejde o případy uvedené v písmenech c) a d),
- c) osoba, která má nezletilou oprávněnou osobu v přímém zaopatření, jde-li o výplatu dávky podle § 19 odst. 2, § 28 odst. 6 nebo § 35, nejde-li o případ uvedený v písmenu d),

d) ústav (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, je-li nezletilá oprávněná osoba v plném přímém zaopatření tohoto ústavu (zařízení).“

53. V § 59 odst. 2 se za slovo „úřad“ vkládají slova „namísto příjemců dávky uvedených v odstavci 1“.

54. V § 59 odst. 3 se slova „Zákonný zástupce, jiná osoba, popřípadě právnická osoba, které je podle tohoto zákona dávka vyplácena,“ nahrazují slovy „Osoby a ústav (zařízení) uvedené v odstavci 1 písm. a) až d)“.

55. V hlavě druhé na konci nadpisu dílu prvního se doplňují slova „ , **příjemce dávky a osoby společně posuzované**“.

56. V § 61 odst. 2 se za slovo „úřadem“ vkládají slova „nebo krajským úřadem“, za slovo „úřad“ se vkládají slova „nebo krajský úřad“ a slova „jestliže příjemce byl ve výzvě na tento následek upozorněn“ se nahrazují slovy „dávka může být odejmuta nebo nepřiznána, jestliže příjemce byl ve výzvě na tento následek prokazatelně upozorněn“.

57. V § 61 se za odstavec 2 vkládají nové odstavce 3 a 4, které zní:

„(3) Osoba společně posuzovaná je povinna v souvislosti s řízením o dávce

- a) osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu,
- b) písemně ohlásit okresnímu úřadu změny ve skutečnostech, které osvědčila podle písmene a),
- c) udělit písemný souhlas podle § 50.

(4) Osoba společně posuzovaná je povinna splnit povinnosti uvedené v odstavci 3 písm. a) a c) na požádání oprávněné osoby. Pokud osoba společně posuzovaná odmítne splnit povinnosti uvedené v odstavci 3 písm. a) a c), je okresní úřad povinen vyzvat společně posuzovanou osobu, aby tyto povinnosti splnila do osmi dnů ode dne vyzvání; okresní úřad může s osobou společně posuzovanou dohodnout pro splnění uvedených povinností dobu delší než osm dnů. Povinnost uloženou v odstavci 3 písm. b) je osoba společně posuzovaná povinna splnit do osmi dnů ode dne, kdy ke změně skutečností došlo.“

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 5.

58. V § 61 odst. 5 se za slova „okresním úřadem“ vkládají slova „nebo krajským úřadem“, slova „tímto orgánem“ se nahrazují slovy „orgánem, který uvede povinnost uložit“ a za slovo „zastavena“ se vkládají slova „nebo dávka může být odejmuta“.

59. V § 61 se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Okresní úřad, který o dávce rozhoduje nebo ji vyplácí, nebo krajský úřad mohou osobě společně posuzované uložit pokutu až do výše 10 000 Kč za porušení povinností uvedených v odstavcích 3 až 5.

Pokutu nelze uložit, jestliže osobě společně posuzované vznikla pro nesplnění uvedených povinností povinnost nahradit přeplatek na dávce podle § 62 odst. 2 a 3. Pro vybírání a vymáhání přeplatku platí § 65 odst. 6 věta první obdobně.“.

60. § 62 včetně poznámek pod čarou č. 48c) a 48d) zní:

„§ 62

(1) Příjemce dávky, který nesplnil některou jemu uloženou povinnost nebo přijal dávku nebo její část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce, než náležela, nebo jinak způsobil, že dávka byla vyplacena neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen částky neprávem přijaté vrátit.

(2) Jestliže osoba s oprávněnou osobou společně posuzovaná způsobila, že dávka byla vyplacena neprávem nebo v nesprávné výši, a v důsledku toho vznikl přeplatek na dávce, je tato osoba povinna jej nahradit.

(3) Jestliže oprávněná osoba i osoba společně s ní posuzovaná způsobily přeplatek na dávce, odpovídají za vrácení přeplatku na dávce společně a nerozdílně. Oprávněná osoba a osoba s ní společně posuzovaná se vzájemně vypořádají podle míry zavinění. Spory o vzájemném vypořádání mezi těmito osobami rozhodují soudy.^{48c)} Podle tohoto ustanovení se postupuje, nejde-li o případ uvedený v § 63a odst. 2.

(4) Nárok na vrácení dávky poskytnuté neprávem nebo v nesprávné výši zaniká uplynutím tří let ode dne, kdy byla dávka vyplacena. Tříletá lhůta neplyne po dobu řízení o oprávněném prostředku, po dobu řízení a provádění výkonu rozhodnutí, nebo kdy jsou na úhradu přeplatku prováděny srážky z dávky nebo příjmu nebo kdy jsou placeny splátky na základě dohody o uznání dluhu. Pro vrácení poměrné části příspěvku na zakoupení motorového vozidla platí lhůta uvedená v § 42 odst. 4.

(5) Povinnost vrátit přeplatek nevzniká, jestliže tento přeplatek nepřesahuje částku 100 Kč u jednoho druhu dávky.

(6) O povinnosti vrátit dávku nebo její část podle odstavců 1 až 3 rozhoduje okresní úřad, který dávku vyplácí nebo naposledy vyplácel. Částky neprávem přijaté mohou být sráženy též z běžně vyplácené nebo později přiznané dávky, a to i v případě, že jde o jinou dávku podle tohoto zákona, než na jaké vznikl přeplatek; přitom platí obdobně předpisy o výkonu soudních rozhodnutí srážkou ze mzdy.^{48d)}

^{48c)} § 9 odst. 2 písm. k) občanského soudního řádu.

^{48d)} § 299 a 317 občanského soudního řádu.“.

61. V hlavě druhé nadpis dílu druhého zní: „**Povinnosti státních orgánů a dalších osob**“.

62. V § 63 odst. 1 se za slova „fyzické osoby“ vkládají slova „ , vyjma příjemců dávek, oprávněných osob a osob společně posuzovaných (§ 61),“, slova „nebo příslušnému orgánu kraje, nebo na požádání žadatele o dávku“ se nahrazují slovy „na výzvu krajského úřadu nebo na požádání žadatele o dávku a osoby společně posuzované“, a slova „orgánem kraje v přenesené působnosti“ se nahrazují slovy „krajským úřadem“.

63. V § 63 odst. 2 se slova „ , další právnické a fyzické osoby mohou podle odstavce 1“ nahrazují slovy „a osoby uvedené v odstavci 1 mohou“.

64. V § 63 odstavec 3 zní:

„(3) Ministerstvo práce a sociálních věcí vede informační systém o dávkách státní sociální podpory a jejich výši, o poživateli těchto dávek a žadatelích o tyto dávky a osobách s nimi společně posuzovaných. Údaje z tohoto informačního systému sděluje okresním úřadům a krajským úřadům v souvislosti s řízením o dávkách státní sociální podpory, a to v rozsahu nezbytném pro provádění státní sociální podpory. Státní orgány a další právnické a fyzické osoby jsou povinny poskytovat Ministerstvu práce a sociálních věcí údaje ze svých informačních systémů, jedná-li se o údaje nezbytné pro vedení informačního systému o dávkách státní sociální podpory, a to způsobem a ve lhůtách určených Ministerstvem práce a sociálních věcí. Okresní úřady a krajské úřady jsou oprávněny zpracovávat údaje potřebné pro rozhodování o dávkách státní sociální podpory a jejich výplatu včetně osobních údajů, a to v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.“.

65. V § 63 se doplňují odstavce 4 a 5, které včetně poznámky pod čarou č. 19a), zní:

„(4) Ministerstvo vnitra poskytuje Ministerstvu práce a sociálních věcí, krajskému úřadu a okresnímu úřadu pro účely státní sociální podpory z informačního systému evidence obyvatel^{19a)} tyto údaje:

- a) jméno, příjmení, případně jejich změnu, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) pohlaví a jeho změnu,
- d) obec a okres narození; u občana, který se narodil v cizině, pouze stát narození,
- e) rodné číslo,
- f) státní občanství,
- g) adresu místa trvalého pobytu včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- h) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místu trvalého pobytu,
- i) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- j) zákaz pobytu a dobu jeho trvání,
- k) rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákon-

ného zástupce; v případě, že jeden z rodičů nemá rodné číslo, uvede se datum jeho narození,

- l) rodné číslo manžela nebo jméno a příjmení manžela, je-li manželem cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo,
- m) rodné číslo dítěte,
- n) datum, místo a okres úmrtí; u občana, který zemřel v cizině, pouze stát úmrtí,
- o) osvojení dítěte.

(5) Informace uvedené v odstavci 4 poskytuje Ministerstvo vnitra v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

^{19a)} § 3 odst. 2 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel).“.

66. Za § 63 se vkládá nový § 63a, který včetně nadpisu zní:

„§ 63a

Odpovědnost dalších fyzických nebo právnických osob

(1) Jestliže další fyzická nebo právnická osoba (§ 63 odst. 1) nepředložily na výzvu okresního úřadu nebo krajského úřadu údaje potřebné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu nebo jestliže tyto údaje byly nesprávné, a v důsledku toho vznikl přeplatek na dávce, jsou další fyzické nebo právnické osoby povinny jej nahradit. Ustanovení § 62 odst. 4 a 5 a odst. 6 věta první platí zde obdobně.

(2) Jestliže přeplatek na dávce způsobily osoby uvedené v odstavci 1 a osoby uvedené v § 61, odpovídají okresnímu úřadu, který dávku vyplatil, za vrácení přeplatku na dávce společně a nerozdílně. Ustanovení § 62 odst. 3 věta druhá a třetí a odst. 4 a 5 platí zde obdobně.“.

67. V § 64 odst. 1 se slovo „kraje“ nahrazuje slovy „krajského úřadu“.

68. V § 64 odst. 3 písm. a) se na konci doplňují slova, která včetně poznámky pod čarou č. 49a) zní: „obcím, okresním úřadům a krajským úřadům a Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí údaje potřebné pro účely sociálně-právní ochrany dětí,^{49a)} obcím, okresním úřadům a krajským úřadům údaje potřebné pro rozhodování o dávkách sociální péče,

^{49a)} Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.“.

69. V § 64 odst. 4 se slova „orgán kraje v přenesené působnosti“ nahrazují slovy „krajský úřad“.

70. V § 64 odst. 5 se slova „orgánu kraje“ nahrazují slovy „krajskému úřadu“.

71. V § 64 odst. 6 se slova „orgán kraje v přenesené působnosti“ nahrazují slovy „krajský úřad“.

72. V § 65 odst. 1 se slova „Orgán kraje v přenesené působnosti“ nahrazují slovy „Krajský úřad“.

73. V § 65 odst. 4 se slova „orgán kraje v přenesené působnosti“ nahrazují slovy „příslušný krajský úřad“.

74. V § 65 odst. 5 se slova „orgán kraje“ nahrazují slovy „krajský úřad“.

75. V § 65 odst. 6 věta druhá zní: „Výnosy z pokut uložených příslušným krajským úřadem jsou příjmem rozpočtu kraje, výnosy z pokut uložených příslušným okresním úřadem jsou příjmem státního rozpočtu České republiky.“.

76. V § 68 odst. 1 písm. g) se slova „sociální připlatky,“ a slova „nebo příspěvek na úhradu potřeb dítěte“ zrušují.

77. V § 68 odst. 1 písm. h) se slova „(obytná místnost)“ zrušují.

78. V § 68 odst. 1 písm. j) se slovo „opatrovníkem“ nahrazuje slovem „poručníkem“.

79. V § 68 odst. 2 písm. a) bodu 1 se slova „a d)“ nahrazují slovy „ , d) a h)“ a v bodu 2 se slova „a 5“ zrušují.

80. V § 68 odst. 2 písm. a) bodu 3 se slova „až r)“ nahrazují slovy „ , o) až r)“.

81. V § 68 odst. 3 písm. a) bodu 1 se slova „a d)“ nahrazují slovy „ , d) a h)“ a slova „až r)“ se nahrazují slovy „ , o) až r)“.

82. Za § 68a se vkládají nové § 68b a 68c, které včetně nadpisů a poznámky pod čarou č. 21a) zní:

„§ 68b

Podání a jiné úkony

Je-li podle tohoto zákona pro podání nebo jiný úkon předepsán tiskopis (§ 67), lze podání nebo jiný úkon učinit

- a) se souhlasem orgánu příslušného v řízení o dávkách též na počítačové sestavě, která má údaje, obsah i uspořádání údajů shodné s předepsaným tiskopisem,
- b) v elektronické podobě a elektronicky podepsat podle zvláštního právního předpisu,^{21a)} pokud Ministerstvo práce a sociálních věcí zveřejnilo příslušný tiskopis v elektronické podobě.

§ 68c

Účastníci řízení

V řízení o dávku podle tohoto zákona jsou účastníky řízení

- a) oprávněná osoba,
- b) příjemce dávky (§ 59),
- c) osoba společně s oprávněnou osobou posuzovaná, další fyzická nebo právnická osoba, jde-li o řízení o přeplatku na dávce podle § 62 a 63a,
- d) fyzická nebo právnická osoba, jde-li o rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce podle § 59.

^{21a)} Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu).“.

83. V § 69 písm. c) se za slovo „v“ vkládají slova „§ 51 odst. 1 a 2 a“.

84. V § 69 se na konci tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní:

„f) se rozhoduje o prominutí podmínky trvalého pobytu podle § 3 odst. 3.“.

85. V § 69 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Proti rozhodnutí o prominutí podmínky trvalého pobytu podle § 3 odst. 3 se nelze odvolat ani je nelze přezkoumat mimo odvolací řízení.“.

86. V § 70 odst. 1 se na konci doplňují tyto věty: „Písemné oznámení se nedoručuje, nenáleží-li výplata dávky podle § 51 odst. 1 věty třetí a odst. 2 věty čtvrté. Písemné oznámení o dávce se nedoručuje do vlastních rukou.“.

87. V § 71 se slova „orgán kraje v přenesené působnosti“ nahrazují slovy „krajský úřad“ a věta druhá se zrušuje.

88. V § 72 se slova „orgán kraje v přenesené působnosti“ nahrazují slovy „krajský úřad“.

Čl. II**Přechodná ustanovení**

1. Rozhodný příjem pro účely státní sociální podpory se stanoví podle předpisů platných po dni účinnosti tohoto zákona, jde-li o dávky, na které vznikl nárok po dni účinnosti tohoto zákona.

2. Odsouzené ženě náleží rodičovský příspěvek z důvodu péče o dítě ve výkonu trestu nejdříve za kalendářní měsíc následující po dni účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ**Změna občanského soudního řádu****Čl. III**

V § 9 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský

soudní řád, ve znění zákona č. 158/1969 Sb., zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 24/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 216/1994 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 46/2000 Sb. a zákona č. 231/2001 Sb., se na konci písmene j) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno k), které včetně poznámky pod čarou č. 1b) zní:

„k) ve sporech o vzájemném vypořádání přeplatku na dávce státní sociální podpory poskytnuté neprávem nebo ve vyšší částce mezi oprávněnou osobu a osobou společně posuzovanou nebo mezi oprávněnou osobou a právnickými nebo fyzickými osobami uvedenými ve zvláštním právním předpisu.“^{1b)}

^{1b)} § 62 odst. 3 a § 63a odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.“.

ČÁST TŘETÍ**Změna zákona o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti****Čl. IV**

V § 12 odst. 1 zákona č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 160/1995 Sb., se na konci písmene s) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno t), které včetně poznámky pod čarou č. 29a) zní:

„t) sděluje na žádost okresnímu úřadu, krajskému úřadu a ministerstvu údaje o tom, že osoba je vedena jako uchazeč o zaměstnání, zda má tato osoba nárok na hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání a v jaké výši, popřípadě že není hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání poskytováno z důvodů uvedených v § 14 odst. 1 písm. d) až f) zákona č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 578/1991 Sb., a údaje o výši vyplacených mzdových nároků podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů,^{29a)} a to v rozsahu, ve kterém je zaměstnavatel nezúčtoval.“

^{29a)} Zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů.“.

ČÁST ČTVRTÁ**Změna zákona o životním minimu****Čl. V**

Zákon č. 463/1991 Sb., o životním minimu, ve

znění zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 84/1993 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 289/1997 Sb. a zákona č. 492/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 6 odst. 1 se za písmeno h) vkládá nové písmeno i), které včetně poznámky pod čarou č. 10a) zní:

„i) mzdové nároky podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů,^{10a)} a to v rozsahu, ve kterém je zaměstnavatel zaměstnancům nezúčtoval,

^{10a)} Zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů.“.

Dosavadní písmeno i) se označuje jako písmeno j).

2. § 7 zní:

„§ 7

(1) Částky životního minima stanovené v § 3 odst. 2 a 3 vláda zvyšuje nařízením v pravidelném termínu od 1. ledna, a to podle skutečného růstu nákladů na výživu a na ostatní základní osobní potřeby a nákladů na domácnost vyjádřeného růstem příslušných indexů spotřebitelských cen za domácnosti celkem ve stanoveném rozhodném období; zvýšení částek životního minima v uvedeném termínu nemusí vláda stanovit, pokud úhrnný index spotřebitelských cen za domácnosti celkem vzroste od prvního měsíce rozhodného období o méně než 2 %.

(2) Vláda může nařízením částky životního minima stanovené v § 3 odst. 2 a 3 zvýšit též v mimořádném termínu, pokud úhrnný index spotřebitelských cen za domácnosti celkem vzroste od počátku rozhodného období aspoň o 10 %.

(3) Rozhodné období podle odstavců 1 a 2 se určuje tak, že prvním měsícem tohoto období je kalendářní měsíc následující po posledním měsíci předchozího rozhodného období při posledním zvýšení částek životního minima a posledním měsícem rozhodného období pro zvýšení částek životního minima

- a) v pravidelném termínu je září kalendářního roku, který předchází kalendářnímu roku zvýšení částek životního minima,
- b) v mimořádném termínu je kalendářní měsíc započtený po splnění podmínky podle odstavce 2 jako poslední.

(4) Růst úhrnného indexu spotřebitelských cen za domácnosti celkem a růst příslušných indexů spotřebitelských cen za domácnosti celkem, které vyjadřují zvýšení nákladů na výživu a ostatní základní osobní potřeby a nákladů na domácnost, se zjišťuje z údajů Českého statistického úřadu.

Čl. VI

Přechodné ustanovení

Při prvním zvýšení částek životního minima podle tohoto zákona je prvním měsícem rozhodného období kalendářní měsíc, ve kterém došlo k poslednímu zvýšení částek životního minima před 1. lednem 2002.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o správě daní a poplatků

Čl. VII

V § 24 odst. 6 písm. b) zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění zákona č. 255/1994 Sb., zákona č. 59/1995 Sb. a zákona č. 242/1997 Sb., se za slovo „podpory,²⁹⁾“ vkládají slova „a Ministerstvu práce a sociálních věcí“.

ČÁST ŠESTÁ

ZMOCNĚNÍ K VYHLÁŠENÍ

ÚPLNÉHO ZNĚNÍ ZÁKONA

Čl. VIII

Předseda vlády se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásil úplné znění zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, jak vyplývá ze zákonů jej měnících.

ČÁST SEDMÁ

ÚČINNOST

Čl. IX

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem kalendářního čtvrtletí následujícího po dni jeho vyhlášení, s výjimkou ustanovení čl. V a VI, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Klaus v. r.

Havel v. r.

v z. Špidla v. r.

272

ZÁKON

ze dne 10. července 2001,

**kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí,
ve znění zákona č. 257/2000 Sb.**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 257/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 2 písmeno b) včetně poznámky pod čarou č. 1a) zní:

„b) má podle zvláštního právního předpisu^{1a)} upravujícího pobyt cizinců na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo je hlášeno k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů,

^{1a)} Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001 Sb.“.

2. V § 2 odst. 3 se slova „nebo dlouhodobý“ zrušují a za slovo „pobyt“ se vkládají slova „nebo není hlášeno k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů podle zvláštního právního předpisu^{1a)} upravujícího pobyt cizinců na území České republiky“.

3. V § 4 odst. 1 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c), které zní:

„c) kraje v přenesené působnosti (dále jen „krajský úřad“),“.

Dosavadní písmena c) a d) se označují jako písmena d) a e).

4. V § 4 odst. 2 se za písmeno a) vkládá nové písmeno b), které zní:

„b) kraje v samostatné působnosti,“.

Dosavadní písmeno b) se označuje jako písmeno c).

5. V § 6 odst. 1 písm. e) se za slovo „důstojnost“ vkládají slova „ , mravní vývoj“.

6. V § 6 odst. 1 se slovo „příčinou“ nahrazuje slovy „anebo mohou být příčinou“.

7. V § 10 odst. 2 se slovo „vytváří“ nahrazuje slovy „a kraj v samostatné působnosti vytvářejí“.

8. V § 11 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který včetně poznámky pod čarou č. 9a) zní:

„(2) Krajský úřad je povinen alespoň jednou v roce zabezpečit konzultace o výkonu péstounské

péče. Konzultací se kromě odborníků na řešení výchovných a sociálních problémů zúčastňují také pěstouni, kteří mají trvalý pobyt na území kraje; konzultací se mohou zúčastnit též děti svěřené těmto pěstounům do péstounské péče a další fyzické osoby, které tvoří s pěstounem domácnost.^{9a)}

^{9a)} § 115 občanského zákoníku.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

9. V § 12 se text „[§ 39 odst. 1 písm. a)]“ zrušuje.

10. V § 15 odst. 2 se slovo „základní“ nahrazuje slovem „odůvodněné“.

11. § 18 zní:

„§ 18

Vyjádření podle zvláštního právního předpisu¹⁶⁾ podává soudu v řízení o svěřeni dítěte do péstounské péče nebo o osvojení dítěte krajský úřad, jestliže zprostředkoval svěřeni dítěte do péstounské péče nebo osvojení dítěte (§ 24), nebo ministerstvo, jestliže zprostředkovalo svěřeni dítěte do péstounské péče nebo osvojení dítěte (§ 24a); v ostatních případech podává toto vyjádření okresní úřad.“.

12. V § 20 odst. 1 se slova „nebo dlouhodobý pobyt“ nahrazují slovy „pobyt nebo který je podle zvláštního právního předpisu upravujícího pobyt cizinců na území České republiky,^{1a)} hlášen k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 365 dnů“.

13. V § 20 odst. 2 písm. a) se slovo „zajišťuje“ nahrazuje slovy „zajišťují krajské úřady a“.

14. V § 21 odst. 2 písm. b) se slova „dlouhodobému nebo“ zrušují a za slovo „pobytu“ se vkládají slova „na území České republiky nebo o hlášení k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů podle zvláštního právního předpisu^{1a)} upravujícího pobyt cizinců“.

15. V § 21 odst. 3 písm. b) se slova „dlouhodobému nebo“ zrušují a za slovo „republiky“ se doplňují slova „nebo o hlášení k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 365 dnů podle zvláštního právního předpisu^{1a)} upravujícího pobyt cizinců na území České republiky“.

16. V § 21 odst. 3 písm. f) bodě 1 se text „22 odst. 8“ nahrazuje textem „23 odst. 3“.

17. V § 21 odst. 3 písm. h) se slova „ , jestliže okresní úřad považuje takovou přípravu za účelnou“ zrušují.

18. V § 21 odst. 4 se slovo „ministerstvu“ nahrazuje slovy „krajskému úřadu“.

19. Nadpis pod § 22 zní: „**Vedení evidence pro zprostředkování osvojení a pěstounské péče krajským úřadem**“.

20. V § 22 odst. 1 se slovo „Ministerstvo“ nahrazuje slovy „Krajský úřad“, v odstavci 2 písm. c) se slovo „ministerstvem“ nahrazuje slovy „krajským úřadem“ a v odstavci 4 se slovo „ministerstvo“ nahrazuje slovy „krajský úřad“.

21. V § 22 odstavec 5 zní:

„(5) Krajský úřad zařazuje žadatele do evidence žadatelů neprodleně po odborném posouzení podle § 27. V rozhodnutí krajský úřad stanoví

- a) žadateli povinnost hlásit krajskému úřadu všechny změny rozhodné pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče do 15 dnů ode dne jejich vzniku,
- b) zda má žadatel povinnost zúčastnit se na vyzvání okresního úřadu přípravy k přijetí dítěte do rodiny; příprava k přijetí dítěte do rodiny probíhá nejdříve ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zařazení žadatele do evidence žadatelů a končí nejpozději dnem, kdy žadatel převzal do své péče dítě na základě zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče podle § 24 nebo 24a.“

22. V § 22 se za odstavec 5 vkládají nové odstavce 6 až 8, které znějí:

„(6) Krajský úřad oznámí, zda byl žadatel zařazen do evidence žadatelů,

- a) okresnímu úřadu; tomu současně oznámí, zda byla žadateli uložena povinnost zúčastnit se na vyzvání přípravy k přijetí dítěte do rodiny,
 - b) zřizovateli zařízení pro výkon pěstounské péče, jde-li o žadatele uvedeného v § 21 odst. 5 s výjimkou případu, kdy zřizovatelem je okresní úřad, u něhož tento žadatel žádal o zprostředkování pěstounské péče,
- a to do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zařazení do evidence žadatelů.

(7) Jestliže krajský úřad nezprostředkuje osvojení nebo pěstounskou péči

- a) do 3 kalendářních měsíců od zařazení dítěte do evidence dětí, nebo
 - b) do 12 kalendářních měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zařazení žadatele do evidence žadatelů,
- zašle kopii údajů z těchto evidencí do 15 dnů od skončení uvedené lhůty ministerstvu pro zařazení do evi-

dence pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče ministerstvem.

(8) Krajský úřad zašle oznámení

a) okresnímu úřadu o zaslání kopie údajů

1. z evidence dětí a evidence žadatelů ministerstvu podle odstavce 7,
2. obsažených v evidenci žadatelů Úřadu podle odstavce 4,

b) žadateli o zaslání kopie údajů z evidence žadatelů ministerstvu,

a to do 15 dnů ode dne odeslání těchto kopií.“

Dosavadní odstavce 6 až 8 se označují jako odstavce 9 až 11.

23. V § 22 odst. 9 se slovo „Ministerstvo“ nahrazuje slovy „Krajský úřad“.

24. V § 22 se odstavce 10 a 11 zrušují.

25. § 23 a 24 znějí:

„§ 23

Vedení evidence pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče ministerstvem

(1) Ministerstvo vede pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče evidenci dětí a evidenci žadatelů. Ministerstvo zařazuje dítě do evidence dětí a žadatele do evidence žadatelů na základě údajů zasláných ministerstvu krajským úřadem podle § 22 odst. 7, a to do 3 dnů ode dne, kdy obdrželo údaje od krajského úřadu.

(2) Evidence dětí a evidence žadatelů vedené ministerstvem obsahují údaje uvedené v § 22 odst. 2 a 3.

(3) Jestliže ministerstvo nezprostředkuje osvojení nebo pěstounskou péči

- a) do 3 kalendářních měsíců od zařazení dítěte do evidence dětí vedené ministerstvem, nebo
- b) do 6 kalendářních měsíců od zařazení žadatele do evidence žadatelů vedené ministerstvem,

postoupí kopii údajů z těchto evidencí Úřadu pro zařazení do evidence pro zprostředkování osvojení ve vztahu k cizině. Údaje o žadateli zašle ministerstvo Úřadu, jen pokud žadatel vyjádřil souhlas podle § 21 odst. 3 písm. f) bodu 1. O postoupení kopií z uvedených evidencí Úřadu informuje ministerstvo krajský úřad, a to do 3 dnů ode dne jejich postoupení.

(4) Ministerstvo vede evidenci dětí a evidenci žadatelů i poté, kdy postoupilo kopii údajů z těchto evidencí podle odstavce 3 Úřadu.

§ 24

Zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče krajským úřadem

(1) Pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče vyhledává krajský úřad pro děti vedené v evidenci tohoto krajského úřadu žadatele z evidence žadatelů vedené tímto krajským úřadem a z evidence žadatelů vedené ministerstvem.

(2) Zjistí-li krajský úřad, že v evidenci žadatelů, kterou vede, nebo v evidenci žadatelů, kterou vede ministerstvo, je zařazen žadatel vhodný stát se osvojitelem nebo pěstounem dítěte, které je v evidenci dětí vedené tímto krajským úřadem, oznámí písemně tuto skutečnost neprodleně

- a) žadateli,
- b) zřizovateli zařízení pro výkon pěstounské péče, jde-li o žadatele uvedeného v § 21 odst. 5,
- c) ministerstvu, jde-li o žadatele vedeného v evidenci žadatelů ministerstva,
- d) Úřadu, jde-li o žadatele, který je i v evidenci vedené Úřadem.

(3) Na základě písemného oznámení krajského úřadu podle odstavce 2 písm. a) má žadatel právo seznámit se s dítětem a ten, u něhož se dítě nachází, je povinen toto seznámení umožnit. Žadatel má možnost seznámit se s dítětem a podat žádost o svěřeni dítěte do péče budoucích osvojitelů nebo do péče budoucích pěstounů nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno písemné oznámení krajského úřadu podle odstavce 2.

(4) Krajský úřad může dávat ministerstvu podněty ke zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče i v případech, kdy jde o děti, které jsou v evidenci dětí vedené ministerstvem. Ministerstvo je povinno se těmito podněty zabývat. Věty první a druhá platí obdobně, jde-li o dítě v evidenci dětí vedené Úřadem.“

26. Za § 24 se vkládají nové § 24a až 24d, které včetně nadpisů znějí:

„§ 24a

Zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče ministerstvem

(1) Pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče vyhledává ministerstvo pro děti vedené v evidenci ministerstva žadatele z evidence žadatelů vedené ministerstvem.

(2) Zjistí-li ministerstvo, že v evidenci žadatelů, kterou vede, je zařazen žadatel vhodný stát se osvojitelem nebo pěstounem dítěte, které je v evidenci dětí vedené tímto ministerstvem, oznámí písemně tuto skutečnost

- a) žadateli,
- b) krajskému úřadu,

- c) zřizovateli zařízení pro výkon pěstounské péče, jde-li o žadatele uvedeného v § 21 odst. 5,
- d) Úřadu, jde-li o žadatele, který je v evidenci vedené Úřadem.

(3) Ministerstvo vyznačí neprodleně v evidenci žadatelů, kterou vede, den, ve kterém bylo žadateli zasláno oznámení podle odstavce 2 písm. a) o tom, že je vhodným osvojitelem nebo pěstounem.

(4) Na základě oznámení ministerstva podle odstavce 2 písm. a) má žadatel právo seznámit se s dítětem a ten, u něhož se dítě nachází, je povinen toto seznámení umožnit. Ustanovení § 24 odst. 3 věta druhá platí obdobně.

(5) Jestliže ministerstvo zprostředkovalo osvojení dítěte nebo svěřeni dítěte do pěstounské péče, které je v evidenci vedené ministerstvem, a současně je toto dítě vedeno i v evidenci dětí pro zprostředkování osvojení do ciziny, je ministerstvo povinno oznámit tuto skutečnost neprodleně Úřadu.

(6) Pro odborné posuzování platí § 22 odst. 9 obdobně.

§ 24b

Přerušeni zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče krajským úřadem nebo ministerstvem

(1) Zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče se přeruší, jestliže

- a) žadatel písemně o takové přerušeni požádá, a to po dobu, kterou v žádosti označí, nebo
- b) žadateli bylo krajským úřadem podle § 24 odst. 2 nebo ministerstvem podle § 24a odst. 2 písemně oznámeno, že v evidenci dětí je dítě, pro něž je vhodným osvojitelem nebo pěstounem, a to po dobu ode dne odeslání uvedeného písemného oznámení do dne, do něhož trvá zprostředkování krajským úřadem podle § 24 odst. 3 nebo ministerstvem podle § 24a odst. 4, anebo do dne, kdy došlo k rozhodnutí o svěřeni dítěte do péče podle písmena c), nebo
- c) na základě rozhodnutí okresního úřadu bylo dítě svěřeno do péče budoucího osvojitele nebo do péče fyzické osoby, která má zájem stát se pěstounem, a to po dobu trvání této péče, nebo
- d) krajský úřad v době, kdy žadateli zprostředkovává osvojení nebo pěstounskou péči podle § 24, nebo ministerstvo v době, kdy žadateli zprostředkovává osvojení nebo pěstounskou péči podle § 24a, zjistí podle § 22 odst. 9 závažné skutečnosti, které jsou překážkou zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče na přechodnou dobu.

(2) Doba přerušeni zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče se nezapočítává do lhůt uvedených v § 22 odst. 7 a § 23 odst. 3. O přerušeni zpro-

středkování osvojení nebo pěstounské péče podle odstavce 1 písm. d) vydá krajský úřad, jestliže přerušil zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, nebo ministerstvo, jestliže přerušilo zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, rozhodnutí.

(3) Žadatel je povinen v žádosti uvedené v odstavci 1 písm. a) uvést důvod, pro který žádá přerušení zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče. Je-li žadatel zařazen do evidence žadatelů vedené krajským úřadem, zasílá žádost krajskému úřadu. Je-li žadatel zařazen do evidence žadatelů vedené ministerstvem, popřípadě je-li současně zařazen i do evidence pro zprostředkování osvojení dítěte z ciziny vedené Úřadem, je povinen zaslat žádost současně každému z orgánů, které tyto evidence vedou.

§ 24c

Vyřazení z evidence dětí nebo evidence žadatelů vedené krajským úřadem

(1) Krajský úřad

a) vyřadí dítě z jím vedené evidence dětí

1. na základě rozhodnutí o osvojení nebo o svěřením dítěte do pěstounské péče,
2. zjistí-li závažné důvody, pro které nelze dítěti zprostředkovat osvojení nebo pěstounskou péči, nebo
3. po uplynutí lhůty stanovené v § 22 odst. 7 písm. a) a zaslání kopie údajů z evidence dětí ministerstvu,

b) vyřadí žadatele z jím vedené evidence žadatelů

1. na základě rozhodnutí o osvojení nebo o svěřením dítěte do pěstounské péče, pokud žadatel nežádá o osvojení dalšího dítěte nebo o svěřením dalšího dítěte do pěstounské péče,
2. zjistí-li závažné důvody, pro které nelze žadateli zprostředkovat osvojení nebo pěstounskou péči,
3. poruší-li žadatel závažným způsobem povinnost sdělovat změny v údajích rozhodných pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče,
4. požádá-li o to žadatel, nebo
5. po uplynutí lhůty stanovené v § 22 odst. 7 písm. b) a zaslání kopie údajů z evidence žadatelů ministerstvu,

c) může vyřadit žadatele z jím vedené evidence žadatelů, jestliže se bez vážného důvodu nezúčastnil přípravy k přijetí dítěte do rodiny, i když byl k účasti na této přípravě vyzván.

(2) O vyřazení žadatele z evidence žadatelů vydá krajský úřad rozhodnutí jen v případech uvedených v odstavci 1 písm. b) bodech 2 a 3 a odstavci 1 písm. c).

(3) Krajský úřad zašle do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o vyřazení žadatele z evidence žadatelů oznámení o tomto vyřazení okresnímu úřadu, a jde-li o žadatele uvedeného v § 21 odst. 5, též zřizovateli zařízení pro výkon pěstounské péče, s výjimkou případu, kdy zřizovatelem je okresní úřad, u něhož žadatel žádal o zprostředkování pěstounské péče.

(4) Pro účely vyřazení žadatele z evidence je okresní úřad povinen oznámit krajskému úřadu, vede-li žadatele v evidenci krajský úřad, datum právní moci rozhodnutí o osvojení nebo o svěřením do pěstounské péče.

§ 24d

Vyřazení z evidence dětí nebo evidence žadatelů vedené ministerstvem

(1) Ministerstvo

- a) vyřadí dítě z jím vedené evidence dětí z důvodů uvedených v § 24c odst. 1 písm. a) bodech 1 a 2,
- b) vyřadí žadatele z jím vedené evidence žadatelů z důvodů uvedených v § 24c odst. 1 písm. b) bodech 1 až 4,
- c) může vyřadit žadatele z jím vedené evidence žadatelů z důvodu uvedeného v § 24c odst. 1 písm. c).

(2) O vydání rozhodnutí ministerstva o vyřazení žadatele z evidence žadatelů platí § 24c odst. 2 obdobně.

(3) Ministerstvo zašle do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o vyřazení žadatele z evidence žadatelů písemné oznámení o tomto vyřazení

- a) okresnímu úřadu,
- b) krajskému úřadu,
- c) Úřadu, pokud je žadatel veden i v evidenci podle § 25 odst. 1,
- d) zřizovateli zařízení pro výkon pěstounské péče, jde-li o žadatele uvedeného v § 21 odst. 5 s výjimkou případu, kdy zřizovatelem je okresní úřad, u něhož žadatel o zprostředkování pěstounské péče požádal.

(4) Ministerstvo oznámí Úřadu vyřazení dítěte z evidence dětí a důvod tohoto vyřazení, jde-li o dítě, které je vedeno v evidenci podle § 25 odst. 2. Vyřazení dítěte z evidence dětí oznámí ministerstvo též krajskému úřadu.“

27. V § 25 odst. 1 písm. b) se slova „nebo dlouhodobě“ zrušují a za slovo „pobyt“ se vkládají slova „nebo nejsou hlášeny k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů podle zvláštního právního předpisu^{1a)} upravujícího pobyt cizinců na území České republiky“.

28. V § 25 odst. 1 písm. d) se slova „nebo dlouhodobě“ zrušují a za slovo „pobyt“ se vkládají slova

„ani nejsou hlášeny k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 365 dnů podle zvláštního právního předpisu^{1a)} upravujícího pobyt cizinců na území České republiky“.

29. V § 25 odst. 2 písm. a) se text „§ 22 odst. 8“ nahrazuje textem „§ 23 odst. 3“.

30. V § 25 se na konci textu odstavce 5 doplňují tato slova: „a ministerstvu“.

31. V § 25 odst. 6 se text „až 7“ nahrazuje textem „a 9“.

32. V § 25 se doplňuje odstavec 7, který zní:

„(7) Úřad přeruší zprostředkování osvojení po doby uvedené v § 24b odst. 1, jde-li o děti, které jsou vedeny také v evidenci dětí pro zprostředkování osvojení do ciziny nebo evidenci dětí vhodných k osvojení v České republice [odstavec 1 písm. a) a b)], nebo jde-li o žadatele uvedené v odstavci 1 písm. c).“.

33. V § 26 se číslice „23“ nahrazuje textem „24 odst. 1 a 3“.

34. V § 27 odst. 1 se slova „ministerstvo“ nahrazují slovy „se“.

35. V § 27 odst. 1 písm. a) bodě 2 se slova „se vyjadřuje k vhodnosti“ nahrazují slovy „posuzuje vhodnost“.

36. V § 27 odst. 1 písmeno b) zní:

„b) u žadatelů posuzuje charakteristika osobnosti, psychický stav, zdravotní stav, jenž zahrnuje posouzení, zda zdravotní stav žadatele z hlediska duševního, tělesného a smyslového nebrání dlouhodobé péči o dítě, předpoklad vychovávat dítě, motivace, která vedla k žádosti o osvojení dítěte nebo k jeho svěření do pěstounské péče, stabilita manželského vztahu a prostředí v rodině, popřípadě další skutečnosti rozhodné pro osvojení dítěte nebo jeho svěření do pěstounské péče.“.

37. V § 27 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Odborné posuzování provádí

- a) krajský úřad, jde-li o děti nebo žadatele, které zařazuje do evidence dětí nebo žadatelů krajský úřad, a to před zařazením do takové evidence, nebo kteří jsou v evidenci dětí nebo v evidenci žadatelů vedené krajským úřadem,
- b) ministerstvo, jde-li o děti nebo žadatele, kteří jsou v evidenci dětí nebo v evidenci žadatelů vedené ministerstvem.“.

Dosavadní odstavce 2 až 4 se označují jako odstavce 3 až 5.

38. V § 27 odst. 3 se slova „je oprávněno“ nahrazují slovy „a krajský úřad jsou oprávněny“ a slova

„přitom spolupracuje“ se nahrazují slovy „a krajský úřad přitom spolupracují“.

39. V § 27 odst. 4 se za slova „ministerstva“ vkládají slova „a zaměstnanci kraje“.

40. V § 27 odst. 5 se za slovo „ministerstva“ vkládají slova „a krajského úřadu“ a číslice „3“ se nahrazuje číslicí „4“.

41. V § 29 odst. 7 se za slova „zaměstnanec“ a „zaměstnanec“ vkládají slova „kraje nebo“ a za slovo „vydává“ se vkládají slova „ , jde-li o zaměstnance kraje, krajský úřad, a jde-li o zaměstnance ministerstva,“.

42. V § 30 se slovo „dočasný“ zrušuje.

43. V § 30 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Je-li místo trvalého pobytu dítěte odlišné od místa trvalého pobytu rodičů nebo jiných fyzických osob, u nichž má dítě pobývat, může okresní úřad vydat písemný souhlas podle odstavce 1 jen na základě vyjádření jiného příslušného okresního úřadu [§ 61 odst. 3 písm. d)].“.

44. V § 35 odst. 1 písm. c) se slova „nebo dlouhodobý“ zrušují a za slovo „pobyt“ se vkládají slova „nebo nejsou hlášeny k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů podle zvláštního právního předpisu^{1a)} upravujícího pobyt cizinců na území České republiky“.

45. V § 35 se doplňuje odstavec 3, který včetně poznámky pod čarou č. 34a) zní:

„(3) K předání nebo předávání osobních údajů Úřadem do jiných států se nevyžaduje povolení Úřadu pro ochranu osobních údajů podle zvláštního právního předpisu.^{34a)}“

^{34a)} § 27 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 177/2001 Sb.“.

46. V § 39 odst. 2 se za slovo „působnosti“ vkládají slova „a kraje v samostatné působnosti“.

47. V § 49 odst. 1 se slovo „ministerstvo“ nahrazuje slovy „krajský úřad“ a slovo „ministerstvem“ se nahrazuje slovy „krajským úřadem“.

48. V § 49 odst. 2 písm. d) se slovo „zařízení“ nahrazuje slovem „výkon“.

49. V § 49 odstavec 9 zní:

„(9) Orgány sociálně-právní ochrany, které vydaly pověření, jsou povinny sdělovat ministerstvu údaje o tom, kterým fyzickým nebo právnickým osobám bylo pověření vydáno, popřípadě kterým fyzickým nebo právnickým osobám bylo pověření odňato a z jakých důvodů. Tuto povinnost jsou orgány sociálně-právní ochrany povinny splnit do 8 dnů ode

dne právní moci rozhodnutí o vydání pověření nebo jeho odnětí. Ministerstvo vede na základě těchto údajů evidenci pověřených osob. Ministerstvo poskytuje pro účely rozhodování o pověření orgánům sociálně-právní ochrany údaje z této evidence, a to i v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.“.

50. V § 51 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Orgán sociálně-právní ochrany, který zprostředkovává osvojení nebo pěstounskou péči, vede evidenci dětí a evidenci žadatelů i v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup ostatním orgánům sociálně-právní ochrany zprostředkujícím osvojení nebo pěstounskou péči podle tohoto zákona.“.

Dosavadní odstavce 2 až 4 se označují jako odstavce 3 až 5.

51. V § 51 odst. 4 písm. c) se za slovo „poskytuje“ vkládají slova „krajskému úřadu a“.

52. V § 53 odst. 1 se za větu první vkládá věta, která včetně poznámky pod čarou č. 49a) zní: „Povinnosti zachovávat mlčenlivost podle zvláštního právního předpisu^{49a)} se nelze dovolávat, jestliže mají být sděleny údaje o podezření z týrání, zneužívání dítěte nebo ze zanedbávání péče o něj.“

^{49a)} § 55 odst. 2 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů.“.

53. V § 53 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče jsou žadatelé o osvojení dítěte nebo svěřené dítěte do pěstounské péče povinni v rámci odborného posouzení podle § 27 podrobit se vyšetření zdravotního stavu, sdělit údaje o svém zdravotním stavu a sdělit jméno, příjmení a adresu svého ošetřujícího lékaře a název a adresu zdravotnického zařízení, v němž se léčí.“.

54. V § 57 se doplňuje odstavec 3, který včetně poznámky pod čarou č. 50a) zní:

„(3) Orgány sociálně-právní ochrany jsou oprávněny zpracovávat vyžádané osobní údaje v rozsahu, který je nezbytný k plnění úkolů podle tohoto zákona, a to i tehdy, jestliže se jedná o osobní údaje označené podle zvláštního právního předpisu^{50a)} jako citlivé.“

^{50a)} Zákon č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.“.

55. V § 59 odstavec 2 zní:

„(2) Orgán sociálně-právní ochrany je oprávněn uložit pokutu až do výše 200 000 Kč, jestliže fyzická nebo právnická osoba bez pověření provádí činnost uvedenou v § 48 odst. 2 způsobem odporujícím ustanovení § 5 tohoto zákona. Pokutu uloží ten orgán,

který by byl příslušný k vydání pověření pro výkon takové činnosti.“.

56. V § 59 odst. 3 se slova „Ministerstvo je oprávněno“ nahrazují slovy „Orgán sociálně-právní ochrany, který pověření vydal, je oprávněn“.

57. V § 61 odst. 1 se za slovo „příslušnost“ vkládají slova „krajského úřadu,“.

58. V § 61 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Místní příslušnost krajského úřadu se řídí

a) místem trvalého pobytu fyzické osoby, která má zájem stát se osvojitelem nebo přijmout dítě do pěstounské péče, jde-li o případy uvedené v § 22, § 24 odst. 2 a 3, § 24b odst. 1 a 3, § 24c odst. 1 písm. b) a c), § 24c odst. 3 a § 27,

b) místem trvalého pobytu nebo sídla pověřené osoby, jde-li o vydání pověření podle § 49 nebo odnětí pověření podle § 50.“.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.

59. V § 61 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) místem trvalého pobytu fyzické osoby, jde-li o případy uvedené v § 30 odst. 2.“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. O žádostech o zařazení žadatele do evidence žadatelů postoupených okresním úřadem Ministerstvu práce a sociálních věcí, o nichž nebylo pravomocně rozhodnuto do 31. prosince 2001, rozhodne Ministerstvo práce a sociálních věcí podle předpisů platných před 1. lednem 2002. Ode dne rozhodnutí o zařazení žadatele do evidence žadatelů je žadatel zařazen do evidence žadatelů vedené Ministerstvem práce a sociálních věcí.

2. Doba, po kterou byl žadatel o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče v evidenci žadatelů Ministerstva práce a sociálních věcí před 1. lednem 2002, se započítává do doby, po jejímž uplynutí postoupí Ministerstvo práce a sociálních věcí kopii údajů z této evidence Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí. Věta první platí obdobně pro evidenci dětí vedenou Ministerstvem práce a sociálních věcí pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče.

3. O žádostech o povolení k výkonu sociálně-právní ochrany dětí fyzickými nebo právnickými osobami, o nichž nebylo před 1. lednem 2002 pravomocně rozhodnuto, rozhodne Ministerstvo práce a sociálních věcí podle předpisů platných před 1. lednem 2002. Opis rozhodnutí o pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí, včetně opisu žádosti a dokladů předložených k takovému rozhodnutí, zašle Ministerstvo práce

a sociálních věcí krajskému úřadu příslušnému podle místa trvalého pobytu, žádala-li o vydání uvedeného pověření fyzická osoba, nebo místa sídla, žádala-li o vydání uvedeného pověření právnická osoba. Opis rozhodnutí žádosti a dokladů zašle Ministerstvo práce a sociálních věcí krajskému úřadu do 8 dnů ode dne právní moci uvedeného rozhodnutí.

Čl. III Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Klaus v. r.

Havel v. r.

v z. **Špidla** v. r.

273

ZÁKON

ze dne 10. července 2001

o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů

P R E A M B U L E

Parlament České republiky jako demokratického a právního státu,

maje na zřeteli právo na národnostní a etnickou identitu jako součást lidských práv,

respektuje identitu příslušníků národnostních menšin jako jednotlivců i skupiny projevující se zejména vlastní kulturou, tradicemi či jazykem,

maje na zřeteli vytváření multikulturní společnosti a usilujíc o harmonické soužití národnostních menšin s většinovým obyvatelstvem,

zaručuje příslušníkům národnostních menšin právo na účinnou účast v kulturním, společenském a hospodářském životě a ve veřejných záležitostech, zvláště těch, které se týkají národnostních menšin,

chráně práva příslušníků národnostních menšin v souladu s mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, s Ústavou a s Listinou základních práv a svobod,

se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ O PRÁVECH PŘÍSLUŠNÍKŮ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN

HLAVA I ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje práva příslušníků národnostních menšin a působnost ministerstev, jiných správních úřadů a orgánů územních samosprávních celků (dále jen „orgány veřejné správy“) ve vztahu k nim.

(2) Ustanovení zvláštních právních předpisů, která upravují práva příslušníků národnostních menšin, nejsou tímto zákonem dotčena.

§ 2

Vymezení základních pojmů

(1) Národnostní menšina je společenství občanů České republiky žijících na území současné České republiky, kteří se odlišují od ostatních občanů zpravidla společným etnickým původem, jazykem, kulturou a tradicemi, tvoří početní menšinu obyvatelstva a zároveň projevují vůli být považováni za národnostní menšinu za účelem společného úsilí o zachování a rozvoj vlastní svébytnosti, jazyka a kultury a zároveň za účelem vyjádření a ochrany zájmů jejich společenství, které se historicky utvořilo.

(2) Příslušníkem národnostní menšiny je občan České republiky, který se hlásí k jiné než české národnosti a projevuje přání být považován za příslušníka národnostní menšiny spolu s dalšími, kteří se hlásí ke stejné národnosti.

HLAVA II

PRÁVA PŘÍSLUŠNÍKŮ NÁRODNOSTNÍCH
MENŠIN

§ 3

Výkon práv příslušníků národnostních menšin

(1) Příslušníkům národnostních menšin se zaručuje jednotlivě nebo společně s jinými příslušníky národnostní menšiny výkon jejich práv stanovených tímto zákonem, zvláštními právními předpisy či mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, kterými je Česká republika vázána.

(2) Výkon práv příslušníků národnostních menšin nesmí být omezován nebo znemožňován.

§ 4

Svobodná volba příslušnosti k národnostní menšině

(1) Z příslušnosti k národnostní menšině nesmí nikomu vzejít žádná újma.

(2) Orgány veřejné správy nevedou evidenci příslušníků národnostních menšin. Získávání, zpracovávání a používání osobních údajů ohledně příslušnosti k národnostní menšině se řídí ustanoveními zvláštních

právních předpisů.¹⁾ Údaje o přihlášení se k národnosti získané těmito orgány při sčítání lidu nebo podle jiného zvláštního zákona, které umožňují určení příslušnosti k národnostní menšině, nesmějí být použity pro jiný účel, než pro který byly shromážděny a uloženy, a po statistickém zpracování musejí být zničeny.

§ 5

Právo na sdružování příslušníků národnostní menšiny

Příslušníci národnostní menšiny se mohou sdružovat v národnostních sdruženích i v politických stranách a v politických hnutích za podmínek a působem stanoveným zvláštními právními předpisy.²⁾

§ 6

Právo účasti na řešení záležitostí týkajících se národnostní menšiny

(1) Příslušníci národnostních menšin mají právo na aktivní účast v kulturním, společenském a hospodářském životě a ve veřejných záležitostech, zvláště pak těch, které se týkají národnostních menšin, jejichž jsou příslušníky, a to na úrovni obce, kraje i na celostátní úrovni.

(2) Právo podle odstavce 1 vykonávají příslušníci národnostních menšin zejména prostřednictvím výborů pro národnostní menšiny, zřizovaných podle zvláštních právních předpisů,³⁾ a Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“).

(3) Vláda zřizuje jako svůj poradní a iniciativní orgán pro otázky týkající se národnostních menšin a jejich příslušníků Radu. V jejím čele stojí člen vlády.

(4) Členy Rady jsou zástupci národnostních menšin a zástupci orgánů veřejné moci s tím, že nejméně polovinu členů Rady tvoří zástupci národnostních menšin, kteří byli navrženi sdruženími příslušníků národnostních menšin.

(5) Do působnosti Rady patří

- a) zajišťovat přípravu opatření vlády, která se týkají práv příslušníků národnostních menšin v České republice,

- b) vyjadřovat se k návrhům zákonů, k návrhům nařízení vlády a k opatřením týkajícím se práv příslušníků národnostních menšin před jejich předložením vládě,
- c) připravovat pro vládu souhrnné zprávy o národnostní situaci na území České republiky,
- d) připravovat pro vládu nebo pro ministerstva či jiné správní úřady doporučení k zajištění potřeb příslušníků národnostních menšin, zejména v oblastech školství, kultury a médií, používání mateřského jazyka, společenského a kulturního života,
- e) spolupracovat s orgány územních samosprávných celků při praktickém zabezpečování národnostní politiky státu,
- f) navrhopvat rozdělování finančních prostředků vynakládaných ze státního rozpočtu na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin.

(6) Podrobnosti o složení Rady, způsobu jmenování členů Rady a o činnosti Rady stanoví statut Rady, který schvaluje vláda.

§ 7

Právo na užívání jména a příjmení v jazyce národnostní menšiny

Příslušníci národnostních menšin mají právo na užívání svého jména a příjmení v jazyce národnostní menšiny za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.⁴⁾

§ 8

Právo na vícejazyčné názvy a označení

(1) Příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, mají právo, aby název obce, v níž žijí, názvy jejích částí, ulic, jiných veřejných prostranství, označení budov orgánů veřejné správy a volebních místností byly uvedeny rovněž v jazyce národnostní menšiny.

(2) Podmínky pro výkon práva podle odstavce 1 a způsob uvádění vícejazyčných názvů a označení stanoví zvláštní právní předpis.⁵⁾

¹⁾ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze.

Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění zákona č. 155/2000 Sb.

³⁾ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb.

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb.

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů.

⁵⁾ Zákon č. 128/2000 Sb., ve znění zákona č. 273/2001 Sb.

§ 9

Právo na užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku a před soudy

Príslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, mají právo na užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku a před soudy. Podmínky pro výkon tohoto práva upravují zvláštní právní předpisy.⁶⁾

§ 10

Právo na užívání jazyka národnostní menšiny ve věcech volebních

Za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy⁷⁾ mají příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, právo na zveřejnění oznámení o době a místě konání voleb a na další informace pro voliče v jazyce národnostních menšin.

§ 11

Právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny

(1) Příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, mají právo na výchovu a vzdělávání ve svém mateřském jazyce ve školách, předškolních zařízeních a školských zařízeních za podmínek, které stanoví zvláštní právní předpisy.⁸⁾

(2) Příslušníci národnostních menšin podle odstavce 1 mohou za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy⁸⁾ zřizovat

- a) soukromé školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny nebo s výukou jazyka národnostní menšiny jako vyučovacím předmětu,
- b) soukromá předškolní zařízení a soukromá školská zařízení.

§ 12

Právo na rozvoj kultury příslušníků národnostních menšin

(1) Příslušníci národnostních menšin mají právo

na zachování a rozvíjení svého jazyka, kultury a tradic a na jejich respektování.

(2) Stát vytváří podmínky pro zachování a rozvoj kultury, tradic a jazyků příslušníků národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky; podporuje zejména programy zaměřené na divadla, muzea, galerie, knihovny, dokumentační činnost a další aktivity příslušníků národnostních menšin. Za tím účelem poskytuje dotace ze státního rozpočtu; podmínky a způsob poskytování dotací stanoví vláda nařízením.

§ 13

Právo na rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostní menšiny

(1) Příslušníci národnostních menšin mají právo na rozšiřování a přijímání informací v jazyce svých národnostních menšin.

(2) Stát podporuje pro zachování a rozvoj kultury, tradic a jazyků vydávání periodického i neperiodického tisku vydávaného v jazycích národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, a rozhlasové a televizní vysílání v jazycích národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky. Za tímto účelem poskytuje dotace ze státního rozpočtu; podmínky a způsob poskytování dotací stanoví vláda nařízením.

(3) Vytváření a šíření rozhlasových a televizních pořadů ve vztahu k příslušníkům národnostních menšin u provozovatelů ze zákona stanoví zvláštní právní předpisy.⁹⁾

ČÁST DRUHÁ**Změna zákona o přestupcích**

§ 14

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 337/1992 Sb., zákona č. 344/1992 Sb., zákona č. 359/1992 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 290/

⁶⁾ § 18 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 30/2000 Sb.

§ 7 zákona č. 335/1991 Sb., o soudech a soudcích.

§ 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

§ 33 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu.

§ 12 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

§ 46a zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění zákona č. 149/1998 Sb.

§ 3 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění zákona č. 35/1993 Sb. a zákona č. 255/1994 Sb.

⁷⁾ Zákon č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 273/2001 Sb.

Zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁾ Zákon č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁾ Zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů.

/1993 Sb., zákona č. 134/1994 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 279/1995 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 52/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 254/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb. a zákona č. 274/2001 Sb., se mění takto:

1. V § 49 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena d) a e), která znějí:

„d) omezuje nebo znemožňuje příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin,

e) působí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho stav manželský nebo rodinný.“

2. V § 49 odst. 2 se za slovy „1 000 Kč“ spojka „a“ nahrazuje čárkou a na konci textu se doplňují slova „a za přestupek podle odstavce 1 písm. d) a e) pokutu do 5 000 Kč“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o obcích

§ 15

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), se mění takto:

1. V § 29 odst. 2 se číslice „20“ nahrazuje číslicí „10“ a číslice „50“ se nahrazuje číslicí „40“.

2. V § 117 odst. 3 větě první se číslice „15“ nahrazuje číslicí „10“, na konci věty druhé se tečka nahrazuje středníkem a doplňuje se text „vždy však příslušníci národnostních menšin musí tvořit nejmeně polovinu všech členů výboru.“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o krajích

§ 16

V § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), se číslice „10“ nahrazuje číslicí „5“, slova „ke stejné národnosti jiné než české“ se nahrazují slovy „k národnosti jiné než české“ a na konci věty druhé se tečka nahrazuje středníkem a doplňuje se text „vždy však příslušníci národnostních menšin musí tvořit nejmeně polovinu všech členů výboru.“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o hlavním městě Praze

§ 17

V § 78 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, se ve větě první číslice „15“ nahrazuje číslicí „5“, na konci věty druhé se tečka nahrazuje středníkem a doplňuje se text „vždy však příslušníci národnostních menšin musí tvořit nejmeně polovinu všech členů výboru.“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o volbách do zastupitelstev v obcích

§ 18

V § 31 zákona č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů, se doplňuje odstavec 3, který včetně poznámky pod čarou č. 10a) zní:

„(3) V obci, ve které se zřizuje výbor pro národnostní menšiny podle zvláštního zákona,^{10a)} se vyhláška podle odstavců 1 a 2 vydá i v jazyce příslušné národnostní menšiny.

^{10a)} § 117 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb.“.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o volbách do zastupitelstev krajů

§ 19

V § 27 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, se doplňuje odstavec 3, který včetně poznámky pod čarou č. 18a) zní:

„(3) V kraji, ve kterém se zřizuje výbor pro národnostní menšiny podle zvláštního zákona^{18a)}, se oznámení podle odstavců 1 a 2 zveřejní i v jazyce příslušné národnostní menšiny.

^{18a)} § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb.“.

ČÁST OSMÁ

ÚČINNOST

§ 20

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

274

ZÁKON

ze dne 10. července 2001

**o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů
(zákon o vodovodech a kanalizacích)**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

**ČÁST PRVNÍ
VODOVODY A KANALIZACE
PRO VEŘEJNOU POTŘEBU****HLAVA I
OBEČNÁ USTANOVENÍ****§ 1****Předmět úpravy**

(1) Tento zákon upravuje některé vztahy vznikající při rozvoji, výstavbě a provozu vodovodů a kanalizací sloužících veřejné potřebě (dále jen „vodovody a kanalizace“), přípojek na ně, jakož i působnost orgánů územních samosprávných celků a správních úřadů na tomto úseku.

(2) Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu se zřizují a provozují ve veřejném zájmu.

(3) Tento zákon se nevztahuje na vodovody a kanalizace, u nichž je průměrná denní produkce menší než 10 m³, nebo je-li počet fyzických osob trvale využívajících vodovod nebo kanalizaci menší než 50.

(4) Vodoprávní úřad¹⁾ může na návrh nebo z vlastního podnětu rozhodnutím stanovit, že se tento zákon vztahuje též na vodovody a kanalizace uvedené v odstavci 3, jestliže je to v zájmu ochrany veřejného zdraví, ochrany zdraví zvířat nebo ochrany životního prostředí a jsou-li na vodovod nebo kanalizaci připojeni alespoň 2 odběratelé.

§ 2**Vymezení základních pojmů**

(1) Vodovod je provozně samostatný soubor sta-

veb a zařízení zahrnující vodovodní řady a vodárenské objekty, jimiž jsou zejména stavby pro jímání a odběr povrchové nebo podzemní vody, její úpravu a shromažďování. Vodovod je vodním dílem.²⁾

(2) Kanalizace je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující kanalizační stoky k odvádění odpadních vod³⁾ a srážkových vod (dále jen „odpadní vody“), kanalizační objekty včetně čistíren odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizace. Kanalizace je vodním dílem.

(3) Provozování vodovodů nebo kanalizací je souhrn činností k zajištění dodávky pitné vody nebo odvádění a čištění odpadních vod; není jím správa majetku vodovodů a kanalizací ani jejich rozvoj.

(4) Provozovatelem vodovodu nebo kanalizace (dále jen „provozovatel“) je osoba, které krajský úřad vydal povolení podle § 6.

(5) Odběratelem je vlastník pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci, není-li dále stanoveno jinak; u budov v majetku České republiky je odběratelem organizační složka státu, které přísluší hospodaření s touto budovou podle zvláštního zákona;⁴⁾ u budov, u nichž spoluvlastník budovy je vlastníkem bytu nebo nebytového prostoru jako prostorově vymezené části budovy a zároveň podílovým spoluvlastníkem společných částí budovy,⁵⁾ je odběratelem společenství vlastníků.

§ 3**Přípojky**

(1) Vodovodní přípojka je samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od odbočení z vodovodního řadu k vodoměru, a není-li vodoměr, pak k vnitřnímu uzávěru připojeného pozemku nebo stavby. Odbočení

¹⁾ § 108 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

²⁾ § 55 odst. 1 písm. c) zákona č. 254/2001 Sb.

³⁾ § 38 zákona č. 254/2001 Sb.

⁴⁾ § 9 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění zákona č. 492/2000 Sb.

⁵⁾ Zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů.

s uzávěrem je součástí vodovodu. Vodovodní přípojka není vodním dílem.

(2) Kanalizační přípojka je samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku k zaústění do stokové sítě. Kanalizační přípojka není vodním dílem.

(3) Vlastníkem vodovodní přípojky nebo kanalizační přípojky, popřípadě jejich částí zřízených předem nabytí účinnosti tohoto zákona, je vlastník pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci, neprokáže-li se opak.

(4) Vlastník vodovodní přípojky je povinen zajistit, aby vodovodní přípojka byla provedena a užívána tak, aby nemohlo dojít ke znečištění vody ve vodovodu.

(5) Vlastník kanalizační přípojky je povinen zajistit, aby kanalizační přípojka byla provedena jako vodotěsná a tak, aby nedošlo ke zmenšení průtočného profilu stoky, do které je zaústěna.

(6) Vodovodní přípojku a kanalizační přípojku pořizuje na své náklady odběratel, není-li dohodnuto jinak; vlastníkem přípojky je osoba, která na své náklady přípojku pořídila.

(7) Opravy a údržbu vodovodních přípojek a kanalizačních přípojek uložených v pozemcích, které tvoří veřejné prostranství,⁶⁾ zajišťuje provozovatel ze svých provozních nákladů.

(8) Obec může v přenesené působnosti rozhodnutím uložit vlastníkům stavebního pozemku nebo staveb, na kterých vznikají nebo mohou vznikat odpadní vody, povinnost připojit se na kanalizaci v případech, kdy je to technicky možné.

§ 4

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací

(1) Kraj v samostatné působnosti zajišťuje zpracování a schvaluje plán rozvoje vodovodů a kanalizací pro své území nebo jeho část (dále jen „plán rozvoje vodovodů a kanalizací“). Plán rozvoje vodovodů a kanalizací obsahuje koncepci řešení zásobování pitnou vodou, včetně vymezení zdrojů povrchových a podzemních vod, uvažovaných pro účely úpravy na pitnou vodu, a koncepci odkanalizování a čištění odpadních vod v daném územním celku. Navržené koncepce musí být hospodárné a musí obsahovat řešení vztahů k plánu rozvoje vodovodů a kanalizací pro sousedící území.

(2) Při zpracování návrhu plánu rozvoje vodo-

vodů a kanalizací vychází zpracovatel z územního plánu velkého územního celku zpracovaného podle zvláštního zákona,⁷⁾ pokud je pro dané území zpracován a schválen.

(3) Návrh plánu rozvoje vodovodů a kanalizací před jeho schválením kraj projedná s obcemi, vlastníky a provozovateli vodovodů a kanalizací v území, jehož se plán rozvoje vodovodů a kanalizací týká, s Ministerstvem zemědělství (dále jen „ministerstvo“) a s příslušným vodoprávním úřadem. V případech, kdy se plán rozvoje vodovodů a kanalizací dotýká ochranných pásem přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod ryzích a přírodních léčebných lázní a lázeňských míst, zpracovatel návrhu plánu rozvoje vodovodů a kanalizací projedná tento návrh s Ministerstvem zdravotnictví, a dotýká-li se plán rozvoje vodovodů a kanalizací chráněných území a ochranných pásem v oblasti ochrany životního prostředí,⁸⁾ zpracovatel návrhu plánu rozvoje vodovodů a kanalizací projedná tento návrh též s Ministerstvem životního prostředí.

(4) Kraj schválí plán rozvoje vodovodů a kanalizací nejdéle na dobu 10 let.

(5) Kraj předá po jednom vyhotovení schváleného plánu rozvoje vodovodů a kanalizací ministerstvu, příslušnému vodoprávnímu úřadu a právníckým nebo fyzickým osobám, které se podílely na nákladech spojených se zpracováním plánu rozvoje vodovodů a kanalizací.

(6) Pokud po schválení plánu rozvoje vodovodů a kanalizací došlo ke změně podmínek, za nichž byl plán rozvoje vodovodů a kanalizací schválen, zpracuje a schválí kraj změnu plánu rozvoje vodovodů a kanalizací. Při zpracování, projednání a schválení změny plánu rozvoje vodovodů a kanalizací se postupuje podle odstavců 1 až 5.

(7) Plán rozvoje vodovodů a kanalizací je podkladem pro zpracování územně plánovací dokumentace podle zvláštního zákona,⁹⁾ pro činnost vodoprávního úřadu, stavebního úřadu a pro činnost obce v samostatné i přenesené působnosti.

(8) Rozsah a způsob zpracování plánu rozvoje vodovodů a kanalizací stanoví prováděcí právní předpis.

⁶⁾ § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

⁷⁾ § 9 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁾ Například zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 254/2001 Sb.

⁹⁾ § 8 až 11 zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 5

Evidence vodovodů a kanalizací

(1) Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen na své náklady zajistit průběžné vedení majetkové evidence svých vodovodů a kanalizací. Vlastnické vztahy k vodovodům a kanalizacím, jakož i k vodovodním přípojkám a kanalizačním přípojkám se nezapisují do katastru nemovitostí. Na majetkovou evidenci vodovodů a kanalizací se nevztahuje zákon o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem.¹⁰⁾

(2) Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen na své náklady zajistit průběžné vedení provozní evidence, kterou tvoří záznamy o zdrojích povrchových a podzemních vod využívaných na vodu dodávanou vodovody, výkresová dokumentace vodovodu nebo kanalizace, nákladové listy, cenové kalkulace, plán kontrol jakosti vod v průběhu výroby pitné vody, plán kontrol míry znečištění odpadních vod, provozní deník a dále provozní řády vedené podle zvláštního zákona.¹¹⁾

(3) Vybrané údaje z majetkové evidence vodovodů a kanalizací a z jejich provozní evidence, stanovené prováděcím právním předpisem, je vlastník vodovodu nebo kanalizace povinen bezplatně předávat vodoprávnímu úřadu, a to každoročně vždy do 31. ledna za předcházející kalendářní rok.

(4) Vodoprávní úřad zpracuje údaje, které mu byly předány podle odstavce 3, za celý svůj územní obvod a předá je vždy do 31. března ministerstvu k vedení ústřední evidence vybraných údajů o vodovodech a kanalizacích podle odstavce 5.

(5) Ústřední evidenci vybraných údajů o vodovodech a kanalizacích uvedených v odstavci 3 vede ministerstvo.

(6) Rozsah a způsob vedení majetkové evidence vodovodů a kanalizací, jejich provozní evidence a evidence vybraných údajů o vodovodech a kanalizacích, včetně způsobu předávání vybraných údajů z majetkové a provozní evidence vodovodů a kanalizací, stanoví prováděcí právní předpis.

HLAVA II

PROVOZOVÁNÍ VODOVODŮ A KANALIZACÍ

§ 6

Oprávnění k provozování

(1) Osoba, která hodlá provozovat vodovod nebo kanalizaci, požádá krajský úřad o vydání povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace.

(2) Krajský úřad vydá povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace jen osobě, která

- a) je oprávněna provozovat živnost „Provozování vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu“ podle zvláštního zákona,¹²⁾
- b) je vlastníkem vodovodu nebo kanalizace nebo uzavřela s vlastníkem vodovodu nebo kanalizace smlouvu, která ji opravňuje vodovod nebo kanalizaci provozovat, nebo uzavřela s vlastníkem vodovodu nebo kanalizace smlouvu o smlouvě budoucí o provozování vodovodu nebo kanalizace,
- c) splňuje kvalifikaci odpovídající vodovodům nebo kanalizacím podle odstavce 4 v závislosti na počtu fyzických osob trvale využívajících tyto vodovody nebo kanalizace:

počet fyzických osob	požadovaná kvalifikace
do 500	je vyučena v tříletém učebním oboru obsahově zaměřeném na vodovody a kanalizace nebo v příbuzném oboru a má nejméně 3 roky praxe v oboru vodovody nebo kanalizace,
nad 500 do 5000	má středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou v oboru obsahově zaměřeném na vodovody a kanalizace nebo v příbuzném oboru a nejméně 2 roky praxe v oboru vodovody nebo kanalizace,
nad 5000	má ukončené vysokoškolské vzdělání v oboru obsahově zaměřeném na vodovody a kanalizace nebo v příbuzném oboru a nejméně 1 rok praxe v oboru vodovody nebo kanalizace.

¹⁰⁾ Zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ § 59 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb.

¹²⁾ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

(3) Krajský úřad nevydává povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace v případě, kdy povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace, jež je předmětem žádosti o vydání povolení, bylo vydáno jiné osobě.

(4) V povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace krajský úřad uvede vodovody nebo kanalizace, pro které se povolení k provozování vydává, a to v souladu s majetkovou evidencí vedenou podle § 5 odst. 1.

(5) Bez splnění podmínek uvedených v odstavci 2 písm. a) a b) krajský úřad vydá povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace těm obcím, které neprovozují vodovod nebo kanalizaci za účelem dosažení zisku.

(6) Krajský úřad rozhodnutím zruší povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace v případě, že

- a) provozovatel po předchozím upozornění opakovaně nedodržuje nebo porušuje ustanovení tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů,
- b) provozovatel již nesplňuje podmínky pro vydání povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace uvedené v odstavci 2,
- c) technickým auditem byly zjištěny závažné nedostatky v oblastech uvedených v § 38 odst. 1.

O zrušení povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace informuje krajský úřad příslušný živnostenský úřad; zároveň mu dá podnět ke zrušení živnostenského oprávnění.

(7) Krajský úřad rozhodnutím změní povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace i bez návrhu, změní-li se výčet objektů, pro které bylo povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace vydáno.

(8) Provozovatel je povinen krajskému úřadu oznámit změny podmínek pro vydání povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace, uvedených v odstavci 2, jakož i změny ve výčtu vodovodů a kanalizací, pro které bylo vydáno povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace, nejpozději do 15 dnů ode dne jejich změny.

(9) Živnostenský úřad zašle krajskému úřadu opis živnostenského listu jím vydaného k „Provozování vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu“ a opis jeho rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění v tomto oboru.

(10) Náležitosti žádosti o povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace stanoví prováděcí právní předpis.

§ 7

Práva a povinnosti stavebníka, vlastníka a provozovatele při výstavbě, údržbě a provozování vodovodu nebo kanalizace

(1) Vlastník vodovodu nebo kanalizace za účelem udržování vodovodu nebo kanalizace v dobrém stavebním stavu a provozovatel za účelem plnění povinností spojených s provozováním vodovodu nebo kanalizace jsou oprávněni vstupovat na cizí pozemky nebo stavby, na nichž nebo pod nimiž se vodovod nebo kanalizace nachází.

(2) Stavebník¹³⁾ a vlastník vodovodu nebo kanalizace mají právo umísťovat na cizí pozemek nebo stavbu tabulky vyznačující polohu vodovodu nebo kanalizace.

(3) Vznikne-li spor o rozsah oprávnění vyplývajících z odstavců 1 a 2, rozhoduje o tomto sporu příslušný vodoprávní úřad.

(4) Práva podle odstavců 1 a 2 musí být vykonávána tak, aby bylo co nejméně zasahováno do práv vlastníků pozemků a staveb. Za tímto účelem je oprávněná osoba zejména povinna svůj vstup na cizí pozemek nebo stavbu jejímu vlastníku předem oznámit a po skončení prací pozemek nebo stavbu uvést do předchozího stavu, pokud se s vlastníkem nedohodne jinak. Výkon tohoto práva musí být prováděn též tak, aby co nejméně omezoval osoby užívající pozemek nebo stavbu na základě smlouvy s vlastníkem pozemku nebo stavby a další osoby, které ji užívají s jeho souhlasem.

(5) Vznikla-li osobě uvedené v odstavci 4 výkonem práv stavebníka nebo vlastníka vodovodu nebo kanalizace podle odstavců 1 a 2 majetková újma, nebo je-li tato osoba omezena v obvyklém užívání pozemku nebo stavby, má tato osoba právo na náhradu. Nedojde-li k dohodě o výši a způsobu náhrady, poskytne stavebník nebo vlastník vodovodu nebo kanalizace osobě uvedené v odstavci 4 jednorázovou náhradu podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾ bez zbytečného odkladu, nejpozději do 6 měsíců ode dne vzniku práva na náhradu. Tím není dotčeno právo domáhat se náhrady u soudu. Toto ustanovení se nepoužije na případy styku vodovodů a kanalizací se stavbami zřízenými podle zákona o pozemních komunikacích.¹⁵⁾

(6) Práva a povinnosti podle odstavců 1 až 5 přecházejí na právní nástupce stavebníka, vlastníka a provozovatele vodovodu nebo kanalizace, jakož i na právní nástupce vlastníků pozemků a staveb.

¹³⁾ § 139 písm. d) zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁾ Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění zákona č. 121/2000 Sb.

¹⁵⁾ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

§ 8

Práva a povinnosti vlastníka vodovodu nebo kanalizace

(1) Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen zajistit jejich plynulé a bezpečné provozování.

(2) Vlastník vodovodu nebo kanalizace může uzavřít smlouvu o provozování vodovodu nebo kanalizace s provozovatelem. Jestliže vlastník provozuje vodovod nebo kanalizaci svým jménem a na vlastní odpovědnost, vztahují se na něj všechna práva a povinnosti provozovatele.

(3) Vlastníci vodovodů nebo kanalizací provozně souvisejících upraví svá vzájemná práva a povinnosti písemnou dohodou tak, aby bylo zajištěno kvalitní a plynulé provozování vodovodu nebo kanalizace. Nedojde-li k písemné dohodě, rozhodne o úpravě vzájemných práv a povinností mezi nimi příslušný vodoprávní úřad.

(4) Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen umožnit připojení na ně, pokud se připojovaný pozemek nebo stavba nachází na území obce s vodovodní nebo kanalizační sítí, připojení dovoluje umístění vodovodu nebo kanalizace podle technických možností a odběratel splní podmínky stanovené tímto zákonem. Plnění této povinnosti může vlastník vodovodu nebo kanalizace převést smlouvou uzavřenou podle odstavce 2 na provozovatele.

(5) Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen uzavřít písemnou smlouvu o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod s odběratelem. Závazky vzniklé z této smlouvy přecházejí na právního nástupce vlastníka vodovodu nebo kanalizace a na právního nástupce provozovatele.

(6) Při uzavírání smlouvy podle odstavce 5 se mohou strany dohodnout, že odběratelem je třetí osoba.

(7) Vlastník vodovodu nebo kanalizace může provést zásah do vodovodu nebo kanalizace pouze po předchozím projednání s provozovatelem, pokud není smlouvou uzavřenou podle odstavce 2 stanoveno jinak.

(8) Vlastník vodovodu nebo kanalizace i jejich provozovatel jsou povinni umožnit přístup k vodovodu nebo kanalizaci osobám, které jsou oprávněny provádět kontrolu kvalitního a plynulého provozování vodovodů nebo kanalizací a jejich technického stavu nebo činit jiná nezbytná opatření ke zjištění plnění povinností stanovených tímto zákonem a zvláštními zákony.

(9) Vlastník vodovodu i provozovatel vodovodu jsou povinni umožnit přístup k vodovodu a umožnit

bezplatný odběr vody jednotkám požární ochrany¹⁶⁾ při likvidaci požáru.

(10) Vlastník vodovodu má právo na úplatu za dodávku pitné vody (dále jen „vodné“), pokud ze smlouvy uzavřené podle odstavce 2 nevyplývá, že vodné se platí provozovateli vodovodu (§ 20). Právo na vodné vzniká vtokem vody do potrubí napojeného bezprostředně za vodoměrem, a není-li vodoměr, vtokem vody do vnitřního uzávěru připojeného pozemku nebo stavby, popřípadě do uzávěru hydrantu nebo výtokového stojanu. Vodné je cenou za pitnou vodu a za službu spojenou s jejím dodáním.

(11) Vlastník kanalizace má právo na úplatu za odvádění odpadních vod (dále jen „stočné“), pokud ze smlouvy uzavřené podle odstavce 2 nevyplývá, že stočné se platí provozovateli kanalizace (§ 20). Právo na stočné vzniká okamžikem vtoku odpadních vod do kanalizace. Stočné je cenou za službu spojenou s odváděním a čištěním, případně zneškodňováním odpadních vod.

(12) Náležitosti smlouvy o dodávce vody a náležitosti smlouvy o odvádění odpadních vod stanoví prováděcí právní předpis.

§ 9

Práva a povinnosti provozovatele

(1) Provozovatel je povinen provozovat vodovod nebo kanalizaci v souladu s právními předpisy, kanalizačním řádem, podmínkami stanovenými pro tento provoz rozhodnutími správních úřadů a v souladu se smlouvou uzavřenou podle § 8 odst. 2.

(2) Zásah do vodovodu nebo kanalizace může provést provozovatel pouze se souhlasem vlastníka, pokud není smlouvou uzavřenou podle § 8 odst. 2 stanoveno jinak.

(3) Provozovatel je povinen předat obci na její žádost přehled zjištěných ukazatelů jakosti vody za minulý rok nejpozději do 30 dnů ode dne vyžádání.

(4) Provozovatel je povinen stavebníkovi přeložky vodovodu nebo kanalizace sdělit své písemné stanovisko k navrhované přeložce vodovodu nebo kanalizace nejpozději do 30 dnů od doručení žádosti (§ 24 odst. 2).

(5) Provozovatel je oprávněn přerušit nebo omezit dodávku vody nebo odvádění odpadních vod bez předchozího upozornění jen v případech živelní po-

¹⁶⁾ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

hromy, při havárii vodovodu nebo kanalizace, vodo-
vodní přípojky nebo kanalizační přípojky nebo při
možném ohrožení zdraví lidí nebo majetku. Přerušení
nebo omezení dodávky vody je provozovatel povinen
bezprostředně oznámit příslušnému orgánu hygienické
služby,¹⁷⁾ vodoprávnímu úřadu, nemocnicím, jednot-
kám požární ochrany a obci.

(6) Provozovatel je oprávněn přerušit nebo ome-
zit dodávku vody a odvádění odpadních vod do doby,
než pomine důvod přerušení nebo omezení,

- a) při provádění plánovaných oprav, udržovacích
a revizních pracích,
- b) nevyhovuje-li zařízení odběratele technickým po-
žadavkům tak, že jakost vody ve vodovodu může
ohrozit zdraví a bezpečnost osob a způsobit
škodu na majetku,
- c) neumožní-li odběratel provozovateli přístup k pří-
pojce nebo zařízení vnitřního vodovodu nebo ka-
nalizace podle podmínek uvedených ve smlouvě
uzavřené podle § 8 odst. 5,
- d) bylo-li zjištěno neoprávněné připojení vodovodní
přípojky nebo kanalizační přípojky,
- e) neodstraní-li odběratel závady na vodovodní pří-
pojce nebo kanalizační přípojce nebo na vnitřním
vodovodu nebo vnitřní kanalizaci zjištěné provo-
zovatelem ve lhůtě jím stanovené, která nesmí být
kratší než 3 dny,
- f) při prokázání neoprávněného odběru vody nebo
neoprávněného vypouštění odpadních vod, nebo
- g) v případě prodlení odběratele s placením podle
sjednaného způsobu úhrady vodného nebo stoč-
ného po dobu delší než 30 dnů.

(7) Přerušení nebo omezení dodávky vody nebo
odvádění odpadních vod podle odstavce 6 je provozov-
atel povinen oznámit odběrateli v případě přerušení
nebo omezení dodávek vody nebo odvádění odpadních
vod

- a) podle odstavce 6 písm. b) až g) alespoň 3 dny
předem,
- b) podle odstavce 6 písm. a) alespoň 15 dnů předem
současně s oznámením doby trvání provádění plá-
novaných oprav, udržovacích nebo revizních
prací.

(8) V případě přerušení nebo omezení dodávky
vody nebo odvádění odpadních vod podle odstavce 5
nebo odstavce 6 písm. a) je provozovatel oprávněn sta-
novit podmínky tohoto přerušení nebo omezení a je
povinen zajistit náhradní zásobování pitnou vodou
nebo náhradní odvádění odpadních vod v mezích tech-
nických možností a místních podmínek.

(9) Provozovatel je povinen neprodleně odstranit

příčinu přerušení nebo omezení dodávky vody nebo
odvádění odpadních vod podle odstavce 5 nebo od-
stavce 6 písm. a) a bezodkladně obnovit dodávku vody
nebo odvádění odpadních vod.

(10) V případě, že k přerušení nebo omezení do-
dávky vody nebo odvádění odpadních vod došlo podle
odstavce 6 písm. b) až g), hradí náklady s tím spojené
odběratel.

(11) Obec může v samostatné působnosti vydat
obecně závaznou vyhlášku, kterou upraví způsob ná-
hradního zásobování vodou a náhradního odvádění
odpadních vod podle místních podmínek.

§ 10

(1) Neoprávněným odběrem vody z vodovodu je
odběr

- a) před vodoměrem,
- b) bez uzavřené smlouvy o dodávce vody nebo v roz-
poru s ní,
- c) přes vodoměr, který v důsledku zásahu odběratele
odběr nezaznamenává nebo zaznamenává odběr
menší, než je odběr skutečný, nebo
- d) přes vodoměr, který odběratel nedostatečně
ochránil před poškozením.

(2) Neoprávněným vypouštěním odpadních vod
do kanalizace je vypouštění

- a) bez uzavřené smlouvy o odvádění odpadních vod,
- b) v rozporu s podmínkami stanovenými kanalizač-
ním řádem, nebo
- c) přes měřicí zařízení neschválené provozovatelem
nebo přes měřicí zařízení, které v důsledku zásahu
odběratele množství vypuštěných odpadních vod
nezaznamenává nebo zaznamenává množství
menší, než je množství skutečné.

(3) Odběratel je povinen nahradit ztráty vzniklé
podle odstavců 1 a 2 vlastníkově vodovodu, pokud ve
smlouvě uzavřené podle § 8 odst. 2 není stanoveno, že
náhrada vzniklé ztráty je příjmem provozovatele; způ-
sob výpočtu těchto ztrát stanoví prováděcí právní
předpis.

HLAVA III

OBECNÉ TECHNICKÉ POŽADAVKY NA VÝSTAVBU VODOVODŮ A KANALIZACÍ A NA JAKOST VODY

§ 11

Vodovody

(1) Vodovody musí být navrženy a provedeny

¹⁷⁾ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

tak, aby bylo zabezpečeno dostatečné množství zdravotně nezávadné pitné vody pro veřejnou potřebu ve vymezeném území a aby byla zabezpečena nepřetržitá dodávka pitné vody pro odběratele.

(2) Vodovody musí být chráněny proti zamrznutí, poškození vnějšími vlivy, vnější a vnitřní korozi a proti vnikání škodlivých mikroorganismů, chemických a jiných látek zhoršujících kvalitu pitné vody. Další technické požadavky na stavby vodovodů stanoví prováděcí právní předpis.

§ 12

Kanalizace

(1) Kanalizace musí být navrženy a provedeny tak, aby negativně neovlivnily životní prostředí, aby byla zabezpečena dostatečná kapacita pro odvádění a čištění odpadních vod z odkanalizovaného území a aby bylo zabezpečeno nepřetržité odvádění odpadních vod od odběratelů této služby. Současně musí být zajištěno, aby bylo omezováno znečišťování recipientů způsobované dešťovými přívaly. Kanalizace musí být provedeny jako vodotěsné konstrukce, musí být chráněny proti zamrznutí a proti poškození vnějšími vlivy. Další požadavky na čištění odpadních vod včetně požadavků na projektovou dokumentaci, výstavbu a provoz kanalizací a čistíren odpadních vod stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Stoky pro odvádění odpadních vod, s výjimkou dešťových stok, jakož i kanalizační přípojky musí být při souběhu a křížení uloženy hlouběji než vodovodní potrubí pro rozvod pitné vody. Výjimku může povolit vodoprávní úřad za předpokladu, že bude provedeno takové technické opatření, které zamezí možnosti kontaminace pitné vody vodou odpadní, a to při běžném provozu i v případě poruchy kanalizace.

§ 13

Požadavky na jakost vody k úpravě na vodu pitnou

(1) Voda odebraná z povrchových vodních zdrojů nebo z podzemních vodních zdrojů pro účely úpravy na vodu pitnou (dále jen „surová voda“) musí splňovat v místě odběru před její dopravou do úpravní požadavky na její jakost ve vazbě na použité standardní metody úpravy surové vody na vodu pitnou.

(2) Výjimečně lze k úpravě na vodu pitnou odbírat povrchovou nebo podzemní vodu, jež v místě odběru nesplňuje požadavky na jakost surové vody,

stanovené prováděcím právním předpisem. Výjimku povoluje na žádost provozovatele vodovodu krajský úřad, a to pouze za předpokladu, že technologie úpravy vody z takového zdroje vody zaručuje zdravotní nezávadnost upravené pitné vody, stanovenou zvláštními právními předpisy.¹⁸⁾

(3) Provozovatel vodovodu je povinen provádět odběry vzorků surové vody v místě odběru a provádět jejich rozborů a celkové výsledky předávat krajskému úřadu jednou ročně do 31. března za předchozí kalendářní rok.

(4) Ministerstvo zajišťuje zpracování plánů pro zlepšování jakosti surové vody, a to včetně časových harmonogramů jejich plnění, jako podklad pro zpracování plánů oblastí povodí.¹⁹⁾

(5) Ukazatele jakosti surové vody a jejich mezní hodnoty pro jednotlivé kategorie standardních metod úpravy surové vody na vodu pitnou, způsob a četnost měření hodnot jednotlivých ukazatelů, definice jednotlivých standardních metod úpravy surové vody na vodu pitnou, sledované parametry, referenční metody, četnost odběru vzorků a analýz, možnosti odchylek od požadavků na jakost a způsob předávání výsledků stanoví prováděcí právní předpis.

§ 14

Jakost pitné vody a míra znečištění odpadních vod

(1) Pitná voda dodávaná odběratelům vodovodem musí splňovat požadavky na zdravotní nezávadnost pitné vody, stanovené zvláštními právními předpisy.¹⁸⁾

(2) Práva a povinnosti provozovatele a odběratele související se zdravotní nezávadností pitné vody stanoví zvláštní zákon.¹⁷⁾

(3) Vlastník kanalizace je povinen před podáním návrhu na kolaudaci stavby kanalizace zajistit zpracování kanalizačního řádu, který stanoví nejvyšší přípustnou míru znečištění odpadních vod vypouštěných do kanalizace, popřípadě nejvyšší přípustné množství těchto vod a další podmínky jejího provozu. Kanalizační řád schvaluje rozhodnutím²⁰⁾ vodoprávní úřad.

(4) Provozovatel je povinen zajistit provádění odběrů vzorků odpadní vody a její rozborů.

(5) Náležitosti kanalizačního řádu stanoví prováděcí právní předpis. Četnost odběrů vzorků a požadavky na rozbor vzorků odpadních vod stanoví prováděcí právní předpis.

¹⁸⁾ Zákon č. 258/2000 Sb., ve znění zákona č. 254/2001 Sb.

Vyhláška č. 376/2000 Sb., kterou se stanoví požadavky na pitnou vodu a rozsah a četnost její kontroly.

¹⁹⁾ § 25 zákona č. 254/2001 Sb.

²⁰⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

HLAVA IV DODÁVKY, MĚŘENÍ A CENY

§ 15

Dodávky vody

(1) Povinnost dodávky vody je splněna vtokem vody z vodovodu do vodovodní přípojky.

(2) Odběratel může odebírat vodu z vodovodu pouze pro účely sjednané ve smlouvě o dodávce vody, a to v jakosti pitné vody, v souladu se zvláštními právními předpisy.¹⁸⁾

(3) Vlastník nebo provozovatel vodovodu neodpovídá za škody a ušlý zisk vzniklé nedostatkem tlaku vody při omezeném zásobování vodou pro poruchu na vodovodu, při přerušení dodávky elektrické energie, při nedostatku vody nebo z důvodu, pro který je vlastník nebo provozovatel oprávněn dodávku vody omezit nebo přerušit (§ 9 odst. 6).

Měření dodávané vody

§ 16

(1) Množství dodané vody měří provozovatel vodoměrem, který je stanoveným měřidlem v souladu se zvláštními právními předpisy.²¹⁾ Vodoměrem registrované množství dodané vody je podkladem pro vyúčtování dodávky (fakturaci) vody.

(2) Vlastníkem vodoměru je vlastník vodovodu, s výjimkou případů, kdy přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se prokazatelně stal vlastníkem vodoměru provozovatel vodovodu.

(3) Osazení, údržbu a výměnu vodoměru provádí provozovatel.

(4) Není-li množství odebrané vody z hydrantů a veřejných výtokových stojanů měřeno vodoměrem, stanoví toto množství vlastník vodovodu na podkladě výpočtu vycházejícího z účelu použití odebrané vody a místních podmínek.

(5) Způsob určení množství odebírané vody, není-li osazen vodoměr, stanoví prováděcí právní předpis.

§ 17

(1) Povinností odběratele je dodržet podmínky umístění vodoměru stanovené vlastníkem, popřípadě provozovatelem vodovodu. Pokud vnitřní vodovod nevyhovuje požadavkům pro montáž vodoměru, je odběratel povinen na písemné vyzvání provozovatele

provést v přiměřené lhůtě potřebné úpravy na připojované stavbě nebo pozemku.

(2) Odběratel je povinen umožnit provozovateli přístup k vodoměru, chránit vodoměr před poškozením a bez zbytečného odkladu oznámit provozovateli závady v měření. Jakýkoliv zásah do vodoměru bez souhlasu provozovatele je nepřipustný a provozovatel má právo jednotlivé části vodoměru zajistit proti neoprávněné manipulaci.

(3) Vodoměr podléhá úřednímu ověření podle zvláštních právních předpisů.²¹⁾ Má-li odběratel pochybnosti o správnosti měření nebo zjistí-li závadu na vodoměru, má právo požádat o jeho přezkoušení. Toto právo lze uplatnit nejpozději při výměně vodoměru. Provozovatel je povinen na základě písemné žádosti odběratele do 30 dnů ode dne doručení žádosti zajistit přezkoušení vodoměru u autorizované zkušebny, přičemž odběratel je povinen poskytnout provozovateli k odečtu i výměně vodoměru nezbytnou součinnost. Výsledek přezkoušení oznámí provozovatel neprodleně písemně odběrateli.

(4) Zjistí-li se při přezkoušení vodoměru vyžádaném odběratelem, že

- údaje vodoměru nesplňují požadavky stanovené zvláštním právním předpisem,²¹⁾ uhradí smluvní strana, které byla odchylka ku prospěchu, druhé smluvní straně peněžní rozdíl, a to ode dne posledního odečtu vodoměru předcházejícího žádosti o přezkoušení vodoměru; v tomto případě hradí náklady spojené s výměnou a přezkoušením vodoměru provozovatel,
- údaje vodoměru splňují požadavky stanovené zvláštním právním předpisem,²¹⁾ hradí náklady spojené s výměnou a přezkoušením vodoměru odběratel,
- vodoměr je vadný, nefunkční nebo již uplynula lhůta stanovená pro jeho pravidelné ověření, hradí náklady spojené s jeho výměnou a přezkoušením provozovatel.

(5) Zjistí-li provozovatel nebo odběratel při kontrole nebo výměně vodoměru, že vodoměr údaje o množství dodávané vody nezaznamenává, vypočte se množství dodané vody za příslušné období nebo jeho část podle dodávek ve stejném období minulého roku, nebo jde-li o nový odběr nebo změnu, v odběrových poměrech podle množství dodávané vody v následujícím srovnatelném období, případně jiným způsobem dohodnutým s odběratelem.

(6) Byla-li nefunkčnost nebo poškození vodoměru způsobena nedostatečnou ochranou vodoměru odběratelem nebo přímým zásahem odběratele vedou-

²¹⁾ Zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění zákona č. 119/2000 Sb.

Vyhláška č. 334/2000 Sb., kterou se stanoví požadavky na vodoměry na studenou vodu označované zkratkou EHS.

cím k poškození vodoměru, hradí újmu a náklady spojené s výměnou vodoměru odběratel.

(7) Odběratel si může na svůj náklad osadit na vnitřním vodovodu vlastní podružný vodoměr (například pro byt, ubytovnu, prodejnu, výrobní, pronajaté prostory). Odpočet z podružného vodoměru nemá vliv na určení množství provozovatelem dodané vody.

(8) Obecné technické podmínky měření množství dodané vody, způsob výpočtu dodané vody, není-li osazen vodoměr, a způsob vypořádání rozdílů podle výsledků přezkoušení vodoměrů stanoví prováděcí právní předpis.

§ 18

Odvádění odpadních vod

(1) Odvedení odpadních vod z pozemku nebo stavby je splněno okamžikem vtoku odpadních vod z kanalizační přípojky do kanalizace.

(2) Kanalizací mohou být odváděny odpadní vody jen v míře znečištění a v množství stanoveném v kanalizačním řádu a ve smlouvě o odvádění odpadních vod. Odběratel je povinen v místě a rozsahu stanoveném kanalizačním řádem kontrolovat míru znečištění vypouštěných odpadních vod do kanalizace.

(3) Odpadní vody, které k dodržení nejvyšší míry znečištění podle kanalizačního řádu vyžadují předchozí čištění, mohou být vypouštěny do kanalizace jen s povolením vodoprávního úřadu. Vodoprávní úřad může povolení udělit jen tehdy, bude-li zajištěno vyčištění těchto vod na míru znečištění odpovídající kanalizačnímu řádu.

(4) V případě, že je kanalizace ukončena čistírnou odpadních vod, není dovoleno vypouštět do kanalizace odpadní vody přes septiky ani přes žumpy.

§ 19

Měření odváděných odpadních vod

(1) Množství odpadních vod vypouštěných do kanalizace měří odběratel svým měřicím zařízením, jestliže to stanoví kanalizační řád. Umístění a typ měřicího zařízení se určí ve smlouvě uzavřené mezi odběratelem a vlastníkem vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatelem; nedojde-li k uzavření smlouvy, určí umístění a typ měřicího zařízení vodoprávní úřad. Měřicí zařízení podléhá úřednímu ověření podle zvláštních právních předpisů²¹⁾ a toto ověřování zajišťuje na své náklady odběratel. Provozovatel je oprávněn průběžně kontrolovat funkčnost a správnost měřicího zařízení a odběratel je povinen umožnit provozovateli přístup k tomuto měřicímu zařízení.

(2) Odběratel, který vypouští do kanalizace odpadní vody s obsahem zvlášť nebezpečných látek,²²⁾ je povinen v souladu s povolením vodoprávního úřadu měřit míru znečištění a objem odpadních vod a množství zvlášť nebezpečných látek vypouštěných do kanalizace, vést o nich evidenci a výsledky měření předávat vodoprávnímu úřadu, který povolení vydal.

(3) Má-li provozovatel pochybnosti o správnosti měření nebo zjistí-li závadu na měřicím zařízení, má právo požadovat přezkoušení měřicího zařízení. Odběratel je povinen na základě písemné žádosti provozovatele do 30 dnů od doručení žádosti zajistit přezkoušení měřicího zařízení u autorizované zkušebny. Výsledek přezkoušení oznámí písemně odběratel neprodleně provozovateli.

(4) Zjistí-li se při přezkoušení měřicího zařízení vyžádaném provozovatelem, že

- a) údaje měřicího zařízení se odchylují od skutečnosti více, než připouští technický předpis tohoto měřicího zařízení, uhradí ten, jemuž byla odchylka ku prospěchu, druhé straně peněžní rozdíl, a to ode dne posledního odečtu měřicího zařízení, předcházejícího podání žádosti o přezkoušení měřicího zařízení; v tomto případě hradí náklady spojené s výměnou a přezkoušením měřicího zařízení odběratel,
- b) údaje měřicího zařízení se neodchylují od skutečnosti více, než připouští příslušný technický předpis, hradí náklady spojené s výměnou a přezkoušením měřicího zařízení provozovatel,
- c) měřicí zařízení je vadné, hradí náklady spojené s jeho výměnou a přezkoušením odběratel, který je též povinen neprodleně zajistit jeho výměnu za správné a funkční měřicí zařízení.

(5) Není-li množství vypouštěných odpadních vod měřeno, předpokládá se, že odběratel, který odebírá vodu z vodovodu, vypouští do kanalizace takové množství vody, které podle zjištění na vodoměru nebo podle směrných čísel spotřeby vody z vodovodu odebral s připočtením množství vody získané z jiných zdrojů. Takto zjištěné množství odpadních vod je podkladem pro vyúčtování stočného.

(6) Není-li množství srážkových vod odváděných do jednotné kanalizace přímo přípojkou nebo přes uliční vpust měřeno, vypočte se toto množství způsobem, který stanoví prováděcí právní předpis. Výpočet množství srážkových vod odváděných do jednotné kanalizace musí být uveden ve smlouvě o odvádění odpadních vod.

(7) Jestliže odběratel vodu dodanou vodovodem zčásti spotřebuje bez vypuštění do kanalizace a toto množství je prokazatelně větší než 30 m³ za rok, zjistí

²²⁾ Příloha č. 1 zákona č. 254/2001 Sb.

se množství vypouštěné odpadní vody do kanalizace buď měřením, nebo odborným výpočtem podle technických propočetů předložených odběratelem a ověřených provozovatelem, pokud se předem provozovatel s odběratelem nedohodli jinak.

(8) Vypouští-li odběratel do kanalizace vodu z jiných zdrojů než z vodovodu a není-li možno zjistit množství vypouštěné odpadní vody měřením nebo jiným způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem, zjistí se množství vypouštěných odpadních vod odborným výpočtem ověřeným provozovatelem.

(9) Obecné technické podmínky měření množství vypouštěných odpadních vod, způsob výpočtu množství vypouštěných odpadních vod a způsob výpočtu množství srážkových vod odváděných do jednotné kanalizace, není-li měření zavedeno, směrná čísla spotřeby vody a způsob vypořádání rozdílů stanoví prováděcí právní předpis.

§ 20

Vodné a stočné

(1) Vodné a stočné má jednosložkovou nebo dvousložkovou formu.

(2) Jednosložková forma je součinem ceny podle cenových předpisů²³⁾ a množství odebrané vody podle § 16 nebo vypouštěných odpadních vod a srážkových vod podle § 19.

(3) Dvousložková forma obsahuje složku, která je součinem ceny podle cenových předpisů²³⁾ a množství odebrané vody podle § 16 nebo vypouštěných odpadních vod a srážkových vod podle § 19 a pevnou složku stanovenou v závislosti na kapacitě vodoměru, profilu přípojky nebo ročního množství odebrané vody. Podíl jednotlivých složek stanoví cenový předpis.²³⁾ Způsob výpočtu pevné složky stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Vodné a stočné se hradí v jednosložkové formě, pokud obec nestanoví obecně závaznou vyhláškou vydanou v samostatné působnosti úhradu vodného a stočného ve dvousložkové formě, včetně druhu stanovení pevné složky. O úhradě vodného a stočného ve dvousložkové formě včetně druhu stanovení pevné složky může také rozhodnout nejvyšší orgán právnícké osoby, která je vlastníkem vodovodů a kanalizací a ve které výkon hlasovacích práv nejméně ve dvoutřetinové většině drží obce.

(5) Je-li voda dodávána vlastníkem vodovodu, popřípadě jeho provozovatelem jiné osobě, než je odbě-

ratel, rozhoduje o formě vodného vlastník tohoto vodovodu.

(6) Povinnost platit za odvádění srážkových vod se nevztahuje na vlastníky dálnic, silnic, místních komunikací a účelových komunikací¹⁵⁾ veřejně přístupných, zoologické zahrady, nemovitosti určené k trvalému bydlení a na domácnosti.²⁴⁾

(7) Povinnost platit vodné a stočné se nevztahuje na jednotky požární ochrany při požárním zásahu.

(8) Vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě jejich provozovatel, pokud tak vyplývá ze smlouvy uzavřené podle § 8 odst. 2, je povinen předložit odběrateli na jeho žádost výpočet vodného a stočného včetně ceny za 1 m³ dodané pitné vody nebo odvedené odpadní vody.

HLAVA V

KRIZOVÁ SITUACE A VEŘEJNÁ SLUŽBA

§ 21

Krizová situace

Podmínky nouzového zásobování pitnou vodou a nouzového odvádění odpadních vod za krizové situace upravují zvláštní právní předpisy,²⁵⁾ v jejichž rámci provozovatelé vodovodů nebo kanalizací podle svých možností zabezpečují odborné služby.

§ 22

Povinnost veřejné služby provozovatele vodovodu nebo kanalizace

(1) Veřejnou službou se pro účely tohoto zákona rozumí činnost provozovatele v oboru zásobování vodou a odvádění odpadních vod, která

- a) přesahuje zajišťování běžných služeb podle tohoto zákona a není smluvně zajištěna, zejména činnost při ohrožení veřejného zdraví, majetku a veřejného pořádku, nebo
- b) vznikla ztrátou schopnosti stávajícího provozovatele zajišťovat dodávku vody nebo odvádění odpadních vod podle tohoto zákona.

(2) Povinnost veřejné služby lze uložit provozovateli, který má k jejímu zajištění vytvořeny potřebné podmínky; tato povinnost vzniká rozhodnutím příslušného správního úřadu (§ 26 až 28). Jestliže řízení o uložení povinnosti veřejné služby zahájí více správních úřadů, platí, že řízení dokončí a rozhodnutí vydá

²³⁾ Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

²⁴⁾ § 115 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 509/1991 Sb.

²⁵⁾ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů.

ten správní úřad, který zahájil řízení jako první s tím, že jiný správní úřad zahájené řízení zastaví. Pokud řízení zahájí v tentýž den více správních úřadů, platí, že řízení dokončí a rozhodnutí vydá správní úřad vyššího stupně s tím, že jiný správní úřad zahájené řízení zastaví. O zahájených řízeních se správní úřady vzájemně informují. Rozhodnutí se vydává na dobu určitou, nejdéle však na dobu 6 měsíců. Odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(3) Prokázané náklady vzniklé provozovateli, kterému byla rozhodnutím příslušného správního úřadu uložena povinnost veřejné služby, hradí tento správní úřad.

HLAVA VI

OCHRANA VODOVODNÍCH ŘADŮ A KANALIZAČNÍCH STOK

§ 23

Ochranná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok

(1) K bezprostřední ochraně vodovodních řadů a kanalizačních stok před poškozením se vymezují ochranná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok (dále jen „ochranná pásma“).

(2) Ochrannými pásmy se rozumí prostor v bezprostřední blízkosti vodovodních řadů a kanalizačních stok určený k zajištění jejich provozuschopnosti. Ochranná pásma vodních zdrojů podle zvláštního zákona²⁶⁾ tímto nejsou dotčena.

(3) Ochranná pásma jsou vymezena vodorovnou vzdáleností od vnějšího líce stěny potrubí nebo kanalizační stoky na každou stranu

- a) u vodovodních řadů a kanalizačních stok do průměru 500 mm včetně, 1,5 m,
- b) u vodovodních řadů a kanalizačních stok nad průměr 500 mm, 2,5 m.

(4) Výjimku z ochranného pásma uvedeného v odstavci 3 může povolit v odůvodněných případech vodoprávní úřad. Při povolování výjimky přihlédne vodoprávní úřad k technickým možnostem řešení při současném zabezpečení ochrany vodovodního řadu nebo kanalizační stoky a k technickobezpečnostní ochraně zájmů dotčených osob.

(5) V ochranném pásmu vodovodního řadu nebo kanalizační stoky lze

- a) provádět zemní práce, stavby, umísťovat konstrukce nebo jiná podobná zařízení či provádět činnosti, které omezují přístup k vodovodnímu řadu nebo kanalizační stoce nebo které by mohly ohrozit jejich technický stav nebo plynulé provozování,
- b) vysazovat trvalé porosty,
- c) provádět skládky mimo jakéhokoliv odpadu,
- d) provádět terénní úpravy,

jen s písemným souhlasem vlastníka vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatele, pokud tak vyplývá ze smlouvy uzavřené podle § 8 odst. 2.

(6) Nezíská-li osoba, která hodlá provádět činnosti uvedené v odstavci 5, souhlas podle odstavce 5, může požádat vodoprávní úřad o povolení k těmto činnostem. Vodoprávní úřad může v těchto případech tyto činnosti v ochranném pásmu povolit a současně stanovit podmínky pro jejich provedení.

(7) Při porušení povinnosti stanovené v odstavci 5 nařídí obnovit předešlý stav příslušný vodoprávní úřad u činnosti uvedené pod písmenem b) a příslušný úřad podle zvláštních právních předpisů²⁷⁾ u činností uvedených pod písmeny a), c) a d).

(8) Vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, pokud tak vyplývá ze smlouvy uzavřené podle § 8 odst. 2, je povinen na žádost poskytnout informaci žadateli o možném střetu jeho zájmu s ochranným pásmem vodovodního řadu nebo kanalizační stoky a další údaje podle zvláštního zákona.²⁸⁾ Při zasahování do terénu, včetně zásahů do pozemních komunikací nebo jiných staveb v ochranném pásmu, je stavebník, v jehož zájmu se tyto zásahy provádějí, povinen na svůj náklad neprodleně přizpůsobit nové úrovni povrchu veškerá zařízení a příslušenství vodovodního řadu a kanalizační stoky mající vazbu na terén, pozemní komunikaci nebo jinou stavbu. Tyto práce smí provádět pouze s vědomím a se souhlasem vlastníka vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatele, pokud tak vyplývá ze smlouvy uzavřené podle § 8 odst. 2.

§ 24

Přeložky vodovodů a kanalizací

(1) Přeložkou vodovodu nebo kanalizace se rozumí dílčí změna jejich směrové nebo výškové trasy nebo přemístění některých prvků tohoto zařízení.

(2) Přeložku je možno provést jen s písemným souhlasem vlastníka vodovodu nebo kanalizace. Žádost

²⁶⁾ § 30 zákona č. 254/2001 Sb.

²⁷⁾ Například zákon č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 254/2001 Sb.

²⁸⁾ § 103 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb., ve znění zákona č. 83/1998 Sb.

o souhlas musí obsahovat stanovisko provozovatele. Tím nejsou dotčeny povinnosti vyplývající ze zvláštních právních předpisů.²⁹⁾

(3) Přeložku vodovodu nebo kanalizace zajišťuje na vlastní náklad osoba, která potřebu přeložky vyvolala, pokud zákon o pozemních komunikacích¹⁵⁾ nestanoví jinak.

(4) Vlastnictví vodovodu nebo kanalizace se po provedení přeložky nemění.

(5) Stavebník přeložky je povinen předat vlastníkovvi vodovodu nebo kanalizace dokončenou stavbu po nabytí právní moci rozhodnutí o kolaudaci včetně příslušné dokumentace skutečného provedení stavby a souvisejících dokladů.

HLAVA VII

PŮSOBNOST ORGÁNŮ VEŘEJNÉ SPRÁVY

§ 25

Veřejnou správu na úseku vodovodů a kanalizací podle tohoto zákona vykonávají

- a) obce,
- b) okresní úřady,
- c) kraje,
- d) ministerstvo.

§ 26

Obce

- a) v samostatné působnosti dbají o rozvoj vodovodů a kanalizací, odpovídající potřebám obce, zajištěním jeho zapracování do závazné části územně plánovací dokumentace obce v souladu s plánem rozvoje vodovodů a kanalizací,
- b) v samostatné působnosti vydávají obecně závazné vyhlášky ve věcech stanovených tímto zákonem (§ 9 odst. 11, § 20 odst. 4),
- c) v přenesené působnosti rozhodují o povinnosti veřejné služby podle § 22 na území obce, pokud obec není provozovatelem.

§ 27

(1) Není-li tímto zákonem stanoveno jinak, vykonávají státní správu na úseku vodovodů a kanalizací okresní úřady jako vodoprávní úřady.

(2) Okresní úřady rozhodují o povinnosti veřejné služby podle § 22 na území okresu.

§ 28

(1) Kraje v samostatné působnosti zabezpečují zpracování a schvalování plánů rozvoje vodovodů a kanalizací podle § 4.

(2) Kraje v přenesené působnosti rozhodují

- a) o povinnosti veřejné služby podle § 22 na území kraje,
- b) vedou evidenci údajů o vodovodech a kanalizacích podle § 5,
- c) vydávají povolení provozovat vodovod a kanalizaci podle § 6.

§ 29

Ministerstvo

- a) vede ústřední evidenci údajů o vodovodech a kanalizacích,
- b) je pro účely tohoto zákona odvolacím orgánem pro rozhodnutí vydaná krajským úřadem,
- c) vede seznam technických auditorů (§ 38),
- d) zajišťuje zpracování koncepcí rozvoje vodovodů a kanalizací na území státu a zpracování plánů pro zlepšování jakosti surové vody,
- e) zabezpečuje informační systém na úseku vodovodů a kanalizací pro podporu výkonu veřejné správy a poskytování informací,
- f) zajišťuje mezinárodní spolupráci v oblasti vodovodů a kanalizací.

§ 30

Místní příslušnost

(1) Místní příslušnost správních úřadů na úseku vodovodů a kanalizací se řídí místem, kde se vodovod nebo kanalizace nacházejí.

(2) Jestliže se vodovod nebo kanalizace nacházejí na území obvodů více správních úřadů, je místně příslušný správní úřad, v jehož územním obvodu leží převažující část vodovodu nebo kanalizace. Spory o místní příslušnost rozhoduje nejbližší společně nadřízený správní úřad na návrh správního úřadu nebo účastníka řízení. Na rozhodování sporů o místní příslušnosti se nevztahuje správní řád.

§ 31

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, postupují správní úřady v řízení podle tohoto zákona podle správního řádu.²⁰⁾

(2) Rozhodnutí o povinnosti veřejné služby podle § 22 je vykonatelné dnem doručení povinnému účastníku řízení.

²⁹⁾ Zákon č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

HLAVA VIII

SANKCE

§ 32

Okresní úřad uloží pokutu až do výše 500 000 Kč

- a) vlastníku vodovodu nebo kanalizace, který neplní povinnosti stanovené v § 5 odst. 1, 2 nebo 3, § 8 odst. 1 nebo 5 nebo § 14 odst. 3,
- b) provozovateli, který neplní povinnosti stanovené v § 6 odst. 8, § 9 odst. 1, 3 nebo 4, § 13 odst. 3, § 14 odst. 4, § 17 odst. 3, § 20 odst. 8 nebo § 22,
- c) vlastníku vodovodu nebo kanalizace nebo provozovateli, který nesplní povinnosti stanovené v § 8 odst. 4, 8 nebo 9, § 23 odst. 8 nebo má výkon dozoru podle § 37 nebo výkon technického auditu podle § 38,
- d) právnické nebo fyzické osobě, která provozuje vodovod nebo kanalizaci bez povolení podle § 6,
- e) právnické osobě, která nedodržuje povinnosti stanovené v § 23 odst. 5.

§ 33

Okresní úřad uloží pokutu až do výše 1 000 000 Kč právnické osobě nebo fyzické osobě, která je podnikatelem, dopustí-li se v souvislosti se svým podnikáním toho, že

- a) neoprávněně odebírá vodu z vodovodu (§ 10 odst. 1) nebo neoprávněně vypouští odpadní vody do kanalizace (§ 10 odst. 2),
- b) nesplní nebo poruší povinnosti vlastníka vodovodní nebo kanalizační přípojky uvedené v § 3 odst. 4 nebo 5,
- c) nesplní nebo poruší povinnosti odběratele stanovené v § 15, § 17 odst. 2, § 18 odst. 2 a 4 nebo § 19 odst. 1 až 3,
- d) nedodržuje povinnosti stanovené v § 23 odst. 5,
- e) při přerušení nebo omezení dodávky vody nebo odvádění odpadních vod postupuje v rozporu s podmínkami tohoto přerušení nebo omezení stanovenými podle § 9 odst. 8,
- f) vypustil nebo vypouští do kanalizace látky, které nejsou odpadními vodami,
- g) poškodí vodovod nebo kanalizaci, nebo jejich součásti či příslušenství, nebo
- h) neoprávněně manipuluje se zařízením vodovodu nebo kanalizací.

§ 34

(1) Za opakované protiprávní jednání uvedené v § 32 a 33 lze uložit pokutu až do výše dvojnásobku horní hranice pokut v těchto ustanoveních uvedených.

(2) Protiprávní jednání je opakované, pokud se ho právnická nebo fyzická osoba dopustila v době do 1 roku od právní moci rozhodnutí, jímž jí byla uložena pokuta za předchozí protiprávní jednání podle § 32 nebo § 33.

(3) Při rozhodování o výši pokuty se přihlíží zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání a k okolnostem, za nichž k tomuto jednání došlo.

§ 35

(1) Místně příslušným k ukládání pokut podle § 32 až 34 je okresní úřad, v jehož správním území došlo k protiprávnímu jednání.

(2) Pokutu lze uložit do 1 roku ode dne, kdy orgán oprávněný k jejímu uložení protiprávní jednání zjistil, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy k tomuto jednání došlo.

(3) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci.

(4) Pokuty jsou příjmem orgánu, který je uložil.

HLAVA IX

OCHRANA ODBĚRATELE, DOZOR, TECHNICKÝ A EKONOMICKÝ AUDIT

§ 36

Ochrana odběratele

(1) Pokud je pozemek nebo stavba připojena na vodovod nebo kanalizaci v souladu s právními předpisy, vzniká odběrateli nárok na uzavření písemné smlouvy podle § 8 odst. 5. Tento nárok nevzniká, pokud se okolnosti, za kterých došlo k povolení připojení na vodovod nebo kanalizaci, změnily natolik, že nejsou splněny podmínky pro uzavření této smlouvy na straně odběratele.

(2) Vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, pokud byl k uzavírání smluv podle § 8 odst. 5 smluvně pověřen, nesmí při uzavírání smlouvy podle § 8 odst. 5 jednat v rozporu s dobrými mravy, zejména nesmí odběratele diskriminovat.

(3) Vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, je-li vlastníkem vodovodu nebo kanalizace smluvně pověřen, je povinen sdělit obci, v jejímž obvodu zajišťuje provoz, pokud obec není sama vlastníkem vodovodu nebo kanalizace, podmínky pro

uzavření písemné smlouvy podle § 8 odst. 5. Podmínky musí obsahovat zejména údaje o

- a) jakosti dodávané vody a míře znečištění odváděných odpadních vod,
- b) výši vodného a stočného, pravidlech pro jejich stanovení a způsob vyúčtování,
- c) rozsahu a podmínkách odpovědnosti za vady, způsobu a místě jejich uplatnění, včetně nároků vyplývajících z této odpovědnosti (reklamační řád),
- d) možnostech přerušení nebo omezení dodávky vody a odvádění odpadních vod a o podmínkách náhradních dodávek vody a náhradního odvádění odpadních vod; dojde-li k tomuto přerušení, o způsobu informování osob, které tyto služby využívají,
- e) smluvních pokutách.

(4) Obec zajistí, aby veřejnosti byly zpřístupněny informace o podmínkách k uzavření smlouvy podle § 8 odst. 5 uvedených v odstavci 3.

(5) Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen každoročně nejpozději do 30. června zveřejnit úplné informace o celkovém vyúčtování všech položek, které v uplynulém roce do vodného a stočného kalkuloval, a jejich skutečnost porovnat s položkami v pravidlech pro stanovení výše vodného a stočného pro daný rok. Vykázaný rozdíl je oprávněn vyúčtovat, přeplatek je povinen vrátit.

(6) Provozovatel je povinen po zjištění zhoršení jakosti dodávané pitné vody bez prodlení toto oznámit orgánu ochrany veřejného zdraví, a v případě, že tento orgán dodávanou vodu prohlásí za nepitnou, bez prodlení o tom informovat odběratele.

(7) Provozovatel je povinen jednou ročně zveřejňovat jasné a úplné informace o výpočtu ceny vody²³⁾ včetně vyčíslení a zdůvodnění všech ekonomicky oprávněných nákladů.

§ 37

Dozor

(1) Dozor nad dodržováním ustanovení tohoto zákona, předpisů a rozhodnutí podle něj vydaných vykonávají vodoprávní úřady.

(2) Vrchní dozor na tomto úseku vykonává ministerstvo.

(3) Práva a povinnosti zaměstnanců úřadů při výkonu dozoru podle odstavců 1 a 2 se řídí zvláštním zákonem.³⁰⁾

§ 38

Technický audit

(1) Technický audit vodovodů a kanalizací (dále jen „technický audit“) je specializovaná odborná činnost sloužící ke kontrole technického stavu vodovodů a kanalizací, oprávněnosti vynaložených provozních nákladů, jakož i pořizovacích nákladů a nákladů navrhovaného rozvoje vodovodů a kanalizací.

(2) O provedení technického auditu rozhoduje ministerstvo na návrh obce, vlastníka nebo provozovatele vodovodu nebo kanalizace, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Ministerstva financí nebo orgánu kraje nebo okresního úřadu. Vlastník i provozovatel vodovodu nebo kanalizace jsou povinni poskytnout k provedení technického auditu potřebné údaje.

(3) Výsledkem technického auditu je zpráva se zjištěními a doporučeními ke zlepšení hospodárnosti provozu nebo rozvoje vodovodů a kanalizací.

(4) Technický audit je zpracován na náklady toho, kdo jej navrhl. Zpráva o technickém auditu se předává tomu, kdo jej navrhl, a ministerstvu.

(5) K provedení technického auditu vybere jeho navrhovatel technického auditora ze seznamu technických auditorů, vedeného ministerstvem. Ministerstvo zapíše na dobu 7 let do seznamu technických auditorů odborně způsobilou osobu, která má vysokoškolské vzdělání se zaměřením na obor vodovodů a kanalizací, praxi 10 let v tomto oboru a byla vybrána komisí jmenovanou ministerstvem.

(6) Obsah a využití technických auditů a bližší podmínky pro zápis odborně způsobilé fyzické osoby do seznamu technických auditorů stanoví prováděcí právní předpis.

(7) Pro osoby určené ministerstvem k provedení technického auditu platí ustanovení § 37 odst. 3 obdobně.

HLAVA X

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 39

(1) Vlastníci kanalizací, pro jejichž kanalizaci nebyl schválen kanalizační řád, jsou povinni jej zpracovat a předložit vodoprávnímu úřadu ke schválení do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Vlastníci kanalizací, pro jejichž kanalizaci byl schválen kanalizační řád podle dosavadních právních předpisů, jsou povinni zpracovat a předložit vodopráv-

³⁰⁾ Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

nímu úřadu ke schválení nový kanalizační řád nejpozději do 31. března 2004.

(3) Fyzické a právnické osoby oprávněné k podnikání na základě živnostenského oprávnění pro koncesovanou živnost „Provozování vodovodů a kanalizací“, které toto oprávnění získaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, mohou v provozování živnosti pokračovat nejpozději do 31. března 2004, pokud jim na základě jejich žádosti krajský úřad nevydá povolení podle § 6 před tímto datem. Bez ohledu na ustanovení předchozí věty příslušný živnostenský úřad vydá bez žádosti těmto osobám ve lhůtě do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nový živnostenský list.

(4) Vodovody a kanalizace, které byly podle dohodných právních předpisů veřejnými vodovody a veřejnými kanalizacemi a splňují podmínky stanovené v § 1, jsou vodovody a kanalizacemi podle tohoto zákona. V pochybnostech rozhoduje ministerstvo.

(5) Plán rozvoje vodovodů a kanalizací musí být zpracován a schválen nejpozději do 31. prosince 2004.

(6) Povinnost bezplatně předat vodoprávnímu úřadu vybrané údaje z majetkové evidence a z provozní evidence podle § 5 odst. 3 musí být poprvé splněna nejpozději do 31. ledna 2004.

(7) Povinnost vlastníka vodovodu nebo kanalizace uzavřít smlouvu s odběratelem podle § 8 odst. 5 a § 36 odst. 1 musí být splněna nejpozději do 31. prosince 2003.

§ 40

Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení ustanovení § 4 odst. 8, § 5 odst. 6, § 6 odst. 10, § 8 odst. 12, § 10 odst. 3, § 11 odst. 2, § 12 odst. 1, § 13 odst. 5, § 14

odst. 5, § 16 odst. 5, § 17 odst. 8, § 19 odst. 9, § 20 odst. 3 a § 38 odst. 6.

ČÁST DRUHÁ

Změna živnostenského zákona

§ 41

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 600/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákona č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb., zákona č. 200/1994 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 95/1996 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 61/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 280/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 157/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 159/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 358/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 123/2000 Sb., zákona č. 124/2000 Sb., zákona č. 149/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 158/2000 Sb., zákona č. 247/2000 Sb., zákona č. 249/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 309/2000 Sb., zákona č. 362/2000 Sb., zákona č. 409/2000 Sb., zákona č. 458/2000 Sb., zákona č. 61/2001 Sb., zákona č. 100/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb. a zákona č. 256/2001 Sb., se mění takto:

1. V příloze č. 2, VÁZANÉ ŽIVNOSTI, skupině 214: Ostatní, se na konci v jednotlivých sloupcích doplňuje tento text:

„Provozování vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu	a) vyučení v tříletém učebním oboru obsahově zaměřeném na vodovody a kanalizace nebo v příbuzném oboru a nejméně 3 roky praxe v oboru vodovody nebo kanalizace, nebo b) středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou v oboru obsahově zaměřeném na vodovody a kanalizace nebo v příbuzném oboru a nejméně 2 roky praxe v oboru vodovody nebo kanalizace, nebo c) vysokoškolské vzdělání v oboru obsahově zaměřeném na vodovody a kanalizace nebo v příbuzném oboru a nejméně 1 rok praxe v oboru vodovody nebo kanalizace.	Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích).“.
---	--	---

2. V příloze č. 3, KONCESOVANÉ ŽIVNOSTI, ve skupině 314: Ostatní, se v jednotlivých sloupcích zrušuje tento text:

„Provozování vodovodů*) a kanalizací	a) vyučení v tříletém učebním oboru nebo v příbuzném oboru a 3 roky praxe v oboru nebo b) středoškolské vzdělání v oboru zakončené maturitní zkouškou a 2 roky praxe v oboru nebo v příbuzném oboru nebo c) vysokoškolské vzdělání v oboru a 1 rok praxe v oboru nebo příbuzném.		Ministerstvo zemědělství**)	*) § 30 zákona č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), **) § 29 zákona č. 130/1974 Sb., o státní správě ve vodním hospodářství, ve znění zákona ČNR č. 23/1992 Sb.“.
--------------------------------------	---	--	-----------------------------	---

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o přestupcích

§ 42

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 337/1992 Sb., zákona č. 344/1992 Sb., zákona č. 359/1992 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 290/1993 Sb., zákona č. 134/1994 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 279/1995 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., nálezů Ústavního soudu č. 52/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 254/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb. a zákona č. 273/2001 Sb., se mění takto:

1. V § 34 odst. 1 se na konci písmene e) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena f), g), h), i), j), k), l) a m), která včetně poznámek pod čarou č. 3j) a 3k) znějí:

- „f) neoprávněně odebírá vodu z vodovodu bez uzavřené smlouvy o dodávce vody nebo odebírá vodu z vodovodu před vodoměrem, nebo přes vodoměr, který v důsledku zásahu odběratele odběr nezaznamenává nebo zaznamenává odběr menší než skutečný, nebo za vodoměrem, na němž bylo porušeno zajištění proti neoprávněné manipulaci,
- g) neoprávněně vypouští odpadní vody do kanalizace bez uzavřené smlouvy o odvádění odpadních vod nebo v rozporu s ní nebo s podmínkami stanovenými kanalizačním řádem,
- h) řádně neprovozuje vodovodní nebo kanalizační přípojku,
- i) odebírá vodu z vodovodu pro jiné účely než sjed-

nané ve smlouvě o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod,^{3j)}

- j) v ochranném pásmu vodovodu nebo kanalizace bez písemného souhlasu jeho vlastníka nebo provozovatele, popřípadě vodoprávního úřadu, provádí zemní práce, provádí stavby nebo jinak omezuje přístup k vodovodu nebo kanalizaci či ohrožuje jejich technický stav nebo vysazuje trvalé porosty, provádí skládky nebo provádí terénní úpravy,
- k) poškodí vodovod nebo kanalizaci nebo jejich součástí či příslušenství,
- l) neoprávněně manipuluje se zařízením vodovodů nebo kanalizací,
- m) provozuje vodovod nebo kanalizaci a není provozovatelem podle zákona o vodovodech a kanalizacích.^{3k)}

^{3j)} § 8 odst. 5 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích).

^{3k)} Zákon č. 274/2001 Sb.“.

2. V § 34 odstavec 2 zní:

„(2) Za přestupky podle odstavce 1 písm. f) až m) lze uložit pokutu do 15 000 Kč, za přestupky podle odstavce 1 písm. a), b), c) a e) lze uložit pokutu do 50 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. d) lze uložit pokutu do 100 000 Kč.“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o ochraně veřejného zdraví

§ 43

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 254/2001 Sb., se mění takto:

1. V § 3 odstavec 2 včetně poznámky pod čarou č. 5) zní:

„(2) Provozovatel vodovodu pro veřejnou potřebu⁵⁾ je povinen zajistit, aby dodávaná pitná voda odpovídala požadavkům podle odstavce 1. Stejnou povinnost má osoba, která zajišťuje náhradní zásobování pitnou vodou, osoba, která dodává pitnou vodu pro veřejnou potřebu, a osoba, která vyrábí pitnou vodu jako součást své podnikatelské činnosti, pro jejíž výkon musí být používána pitná voda.

⁵⁾ § 1 a 2 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích).“.

2. V § 3 odst. 4 se za větu první vkládá nová věta, která zní: „Orgán ochrany veřejného zdraví povolení vydá, jestliže zásobování pitnou vodou nelze zajistit jinak a nebude ohroženo veřejné zdraví.“.

3. V § 3 odst. 4 dosavadní věta druhá zní: „Povolení však nelze vydat, jde-li o ukazatele s nejvyšší meznou hodnotou nebo meznou hodnotou referenčního rizika a závadu nelze odstranit do 30 dnů.“.

4. V § 3 se zrušuje odstavec 5.

5. V § 4 odst. 1 ve větě druhé se slova „výrobce pitné vody“ nahrazují slovy „osoby uvedené v § 3 odst. 2“.

6. V § 4 odstavec 6 zní:

„(6) K jímání, odběru, dopravě k úpravě, úpravě, shromažďování, dodávání a měření dodávky pitné vody mohou osoby uvedené v odstavci 2 a odběratelé pitné vody užívat jen výrobky, které vyhovují hygienickým požadavkům podle § 5.“.

7. V § 4 se odstavec 7 zrušuje.

8. V § 57 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Speciální ochrannou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci je povinná podle potřeby ve své provozně zajistit každá fyzická osoba, která je podnikatelem, právnická osoba a každá osoba při likvidaci původců nákaz, při zvýšeném výskytu škodlivých a epidemiologicky významných členovců, hlodavců a dalších živočichů.“.

9. V § 58 odst. 2 se za slova „v jeho objektech“ vkládají slova „ , jakož i speciální ochrannou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci podle odstavce 3“.

10. V § 58 odstavec 3 zní:

„(3) Speciální ochranná dezinfekce, dezinfekce a deratizace v potravinářských nebo zemědělských provozech může být vykonávána jen pod dohledem a řízením fyzické osoby, která

- absolvovala speciální mistrovský kurs,
- podrobila se před komisí úspěšné zkoušce od-

borné způsobilosti a má osvědčení o odborné způsobilosti.“.

11. V § 58 odstavec 5 zní:

„(5) Řídit a dohlížet na výkon speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace, při které se používají toxické a vysoce toxické chemické látky a chemické přípravky, může fyzická osoba, která má kvalifikaci podle odstavců 3 a 4.“.

12. V § 58 odstavec 6 zní:

„(6) Předpokladem k přijetí do kursu podle odstavce 3 písm. a) je absolvování odborného kursu podle odstavce 2 písm. b) a 5 let praxe ve speciální ochranné dezinfekci, dezinfekci a deratizaci. Předpokladem přijetí do kursu podle odstavce 4 písm. b) je absolvování odborného kursu podle odstavce 2 písm. b). Pro vydání povolení podle odstavce 1 neplatí správní řád.“.

13. Za § 60 se vkládá nový § 60a, který zní:

„§ 60a

(1) Občané členských států Evropské unie prokazují oprávnění k výkonu činností podle § 58 odst. 2 až 5

a) průkazem způsobilosti vyžadovaným v členském státě Evropské unie pro přístup k této činnosti a vydaným tímto členským státem Evropské unie, nebo

b) dokladem prokazujícím kvalifikaci pro výkon této činnosti, získaným v členském státě Evropské unie,

pokud poskytují záruky zejména v oblasti zdraví, bezpečnosti, ochrany životního prostředí a ochrany spotřebitele v rozsahu upraveném v § 58 odst. 2 až 5.

(2) V případě pochybností rozhoduje o splnění požadavků podle odstavce 1 na žádost občana členského státu Evropské unie Ministerstvo zdravotnictví. Žádost musí obsahovat dokumenty vydané příslušnými orgány členského státu Evropské unie prokazující skutečnosti v odstavci 1. Řízení o posouzení žádosti musí být ukončeno nejpozději do 4 měsíců po předložení všech dokumentů vztahujících se k dotyčné osobě.“.

14. V § 82 odst. 2 větě druhé se za slova „městského hygienika“ vkládají slova „na návrh příslušného krajského hygienika“.

15. V § 84 odst. 1 se na konci písmene c) zrušuje čárka a doplňují se slova „nebo zvláštním právním předpisem“,

16. V § 87 odst. 3 se za slovo „podle“ vkládají slova „§ 81 odst. 2 a“.

17. V § 88 odst. 2 se za slova „služebního průkazu“ vkládají slova „nebo pověření“.

18. V § 97 odst. 2 se slova „výkonu státního zdra-

votnického dozoru“ nahrazují slovy „plnění úkolu orgánu ochrany veřejného zdraví a zaměstnanců uvedených v § 88 odst. 1“ a za slova „orgánem ochrany veřejného zdraví“ se vkládají slova „a zařízením ochrany veřejného zdraví“.

19. V § 108 odst. 1 se slova „§ 3 odst. 1, 4 a 5“ nahrazují slovy „§ 3 odst. 1 a 4“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o telekomunikacích

§ 44

V zákoně č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, se v § 92 odst. 4 písm. a) doplňují slova „s výjimkou nezbytně nutných oprav vodovodů a kanalizací při jejich haváriích; v těchto případech je provozovatel vodovodů a kanalizací povinen tuto skutečnost oznámit bez zbytečného odkladu provozovateli dotčeného telekomunikačního zařízení“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby

§ 45

V zákoně č. 500/1990 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby, ve znění zákona č. 438/1991 Sb., zákona č. 282/1992 Sb., zákona č. 473/1992 Sb., zákona č. 170/1993 Sb., zákona č. 155/1994 Sb., zákona č. 191/1994 Sb., zákona č. 218/1994 Sb., zákona č. 161/1997 Sb., zákona č. 164/1998 Sb., zákona č. 269/1998 Sb., zákona č. 21/2000 Sb., zákona č. 246/2000 Sb. a zákona č. 254/2001 Sb., se v § 15 odst. 2 písm. u) tečka na konci nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno v), které zní:

„v) k převodu finančních prostředků ve výši 2 mld. Kč na zvláštní účet státních finančních aktiv k částečnému financování programů státního rozpočtu „výstavba a technická obnova vodovodů a úpraven vod (329 030)“ a „výstavba a technická obnova čistíren odpadních vod a kanalizací (329 040)“.“.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o místních poplatcích

§ 46

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve

znění zákona č. 184/1991 Sb., zákona č. 338/1992 Sb., zákona č. 48/1994 Sb., zákona č. 305/1997 Sb., zákona č. 149/1998 Sb. a zákona č. 185/2001 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se tečka na konci nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno i), které zní:

„i) poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.“.

2. Za § 10b se vkládá nový § 10c, který včetně poznámek pod čarou č. 16) až 18) zní:

„§ 10c

(1) Poplatek platí vlastník stavebního pozemku¹⁶⁾ zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace po nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích. Má-li k tomuto stavebnímu pozemku vlastnické právo více subjektů, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.

(2) Poplatek se platí obci, na jejímž území se nachází stavební pozemek uvedený v odstavci 1.

(3) Sazba poplatku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností. Cena stavebního pozemku v obci se stanoví podle zvláštního právního předpisu¹⁷⁾ v kalendářním roce, ve kterém nabylo právní moci kolaudační rozhodnutí¹⁸⁾ pro stavbu vodovodu nebo kanalizace obcí vybudované. Výše sazby na 1m² zhodnoceného stavebního pozemku stanoví obec v obecně závazné vyhlášce.

¹⁶⁾ Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění zákona č. 121/2000 Sb.

¹⁷⁾ Vyhláška č. 279/1997 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸⁾ Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.“.

ČÁST OSMÁ

ÚČINNOST

§ 47

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2002, s výjimkou ustanovení části šesté § 45, které nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Klaus v. r.

Havel v. r.

v z. Špidla v. r.

275

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne 25. června 2001,

kterým se mění nařízení vlády č. 246/1998 Sb., kterým se stanoví seznamy utajovaných skutečností, ve znění pozdějších předpisů

Vláda nařizuje k provedení zákona č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 164/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 363/2000 Sb. a zákona č. 60/2001 Sb.:

Čl. I

Nařízení vlády č. 246/1998 Sb., kterým se stanoví seznamy utajovaných skutečností, ve znění nařízení vlády č. 89/1999 Sb., nařízení vlády č. 152/1999 Sb. a nařízení vlády č. 17/2001 Sb., se mění takto:

1. V příloze č. 3 se na konci doplňuje bod 17, který zní:

„17. Zásadní zahraničněpolitické koncepce týkající se citlivých otázek mezinárodních vztahů

V - T“.

2. V příloze č. 6 se na konci bodu 8 doplňuje odkaz na poznámku pod čarou č. 2a); poznámka pod čarou č. 2a) zní:

„^{2a)} § 55 odst. 2 a § 209 trestního řádu.“.

3. V příloze č. 6 se za bod 8 vkládá nový bod 9, který včetně poznámky pod čarou č. 2b) zní:

„9. Údaje vztahující se k zajištění zvláštní ochrany a pomoci poskytované svědkovi a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením podle zvláštního zákona^{2b)}

V - D V - D V - D V - D

^{2b)} Zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.“.

Dosavadní body 9 až 14 se označují jako body 10 až 15.

4. V příloze č. 6 se na konci doplňuje bod 16, který zní:

„16. Údaje vztahující se k zajištění zvláštní ochrany a pomoci poskytované svědkovi a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením podle zvláštního zákona^{2b)}

V - D V - D“.

5. V příloze č. 7 bodě 23 se za písmeno a) vkládá nové písmeno b), které zní:

„b) údaje vztahující se k zajištění zvláštní ochrany a pomoci poskytované svědkovi a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením podle zvláštního zákona^{2b)})

V - D V - D V - D“.

Dosavadní písmeno b) se označuje jako písmeno c).

Čl. II

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Předseda vlády:

Ing. **Zeman** v. r.

Ministr vnitra:

Mgr. **Gross** v. r.

276

NÁLEZ

Ústavního soudu

Jménem České republiky

Ústavní soud rozhodl dne 27. června 2001 v plénu o návrzích M. C., R. P. a IV. senátu Ústavního soudu na zrušení některých ustanovení části páté „Správní soudnictví“ zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, popřípadě celé této části občanského soudního řádu

takto:

Část pátá „Správní soudnictví“ (§ 244 – 250s) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, se zrušuje dnem 31. prosince 2002.

Odůvodnění

V průběhu let 1999 – 2001 bylo plénu Ústavního soudu předloženo několik návrhů, aby byla vyslovena neústavnost konkrétně určených ustanovení části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, (dále jen „o. s. ř.“) o správním soudnictví. Prvním je návrh, který podal M. C. spolu s ústavní stížností, na zrušení ustanovení § 250d odst. 3 a § 250j odst. 4 o. s. ř. Podstatou tohoto návrhu je námitka neústavnosti koncepce, která nepřipouští jakýkoliv opravný prostředek proti rozhodnutím vydaným ve správním soudnictví, a to dokonce ani v těch případech, kdy vydané rozhodnutí není rozhodnutím ve věci samé, ale řízení je např. zastavováno pro údajné vady návrhu, nezaplacení soudního poplatku apod., aniž by, na rozdíl od pravidel platných v běžném civilním řízení, bylo možné i evidentně chybná či unáhlená rozhodnutí soudu reparovat. S tím souvisí i skutečnost, že o těchto rozhodnutích, která ve svých důsledcích znamenají ve skutečnosti odepření práva na soudní ochranu, nerozhoduje senát, ale sám předseda senátu. Tento návrh při veřejném ústním jednání pléna Ústavního soudu 27. 6. 2000 a pak písemným podáním z 5. 9. 2000 navrhovatelův právní zástupce změnil a doplnil. Především uvedl, že po podání jeho návrhu byl zákonem č. 30/2000 Sb. změněn občanský soudní řád, a to i v původně napadeném ustanovení § 250d odst. 3. Tento zákon sice nabude účinnosti až 1. 1. 2001, zřejmě však činí v této části jeho návrh zbytečným, i když je dokladem toho, že zákonodárce si zřejmě byl vědom nedostatků tohoto ustanovení. Vzhledem k tomu, že zmíněná poměrně rozsáhlá novelizace o. s. ř. se však nedotkla zásadních nedostatků celého systému správního soudnictví, navrhl současně, aby Ústavní soud zvážil zrušení celé části páté o. s. ř. K této změně svého návrhu pak uvedl zejména, že si zákonodárce musí být vědom nedostatků, které dosavadní úprava správního soudnictví má, a je proto překvapující, že za více než sedm let nedokázal přistoupit k realizaci Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) a zřídit jí předpokládaný Nejvyšší správní soud, zatímco mohl přistoupit k vytvoření institutu Veřejného ochránce práv, který Ústava nezná. Uvedl, že nevolá po mnohastupňovém řízení, ale po realizaci mechanismu, který by dovilil napravit zřejmá pochybení správních soudů a zejména umožnil sjednocení judikatury těchto soudů, neboť v řadě případů krajské soudy stejnou věc rozhodují zcela odlišně. Dnešní situace je tedy taková, že nápravu zřejmých chyb může učinit pouze Ústavní soud, což nepochybně není jeho úkolem. Navrhovatel dále uvedl, že pouhé samotné vypuštění či zrušení ustanovení § 250j odst. 4 o. s. ř. (což byl jeho původní návrh) nemůže samo o sobě vytvořit smysluplný systém. Je proto přesvědčen, že je nezbytné zákonodárce přinutit, aby se tímto problémem konečně zabýval, a toho lze podle jeho názoru dosáhnout pouze zrušením celé části páté o. s. ř.

Návrh R. P. podaný 4. 10. 1999 spolu s ústavní stížností požaduje, aby Ústavní soud nálezem zrušil slovo „zákonnost“ (resp. slovní spojení, ve kterých se podoba tohoto pojmu vyskytuje) v konkrétně určených ustanoveních části páté o. s. ř. (jedná se o slovo zákonost v § 244 odst. 1 a 2, v § 245 odst. 1 slova „zákonosti“ a „zákonost dříve učiněného správního“). Dále je navrhováno zrušení celého ustanovení § 245 odst. 2, v § 247 odst. 1 zrušení slov „zákonost tohoto“, v § 249 odst. 2 slov „v čem žalobce spatřuje nezákonnost rozhodnutí správního orgánu“, v § 250i odst. 1 slova „zákonosti“, v § 250i odst. 3 slov „zákonost napadeného“ a konečně navrhuje zrušení celého ustanovení § 250j odst. 1.

Podle názoru navrhovatele soudní přezkum správního rozhodnutí omezující se pouze na zkoumání jeho zákonnosti představuje zásadní zásah do práva na spravedlivý proces. Soud je povinen projednat věc komplexně (tedy i po stránce věcné), což mu ukládá především čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Ustanovení, která napadá, nedovolují soudu přezkoumat věcnou a skutkovou stránku rozhodnutí napadených žalobou, což je stav, který je v rozporu nejen s citovaným ustanovením Úmluvy,

ale též s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“). V tomto směru upozorňuje navrhovatel zejména na rozhodnutí ve věci *Albert et Le Compte* (10. 2. 1983, A 58, § 29), ve kterém soud konstatoval, že rozhodnutí správního orgánu musí podléhat následné kontrole buď ze strany jiného orgánu splňujícího požadavky čl. 6 odst. 1 Úmluvy nebo soudu, který má tzv. plnou jurisdikci. Obdobně rozhodl ESLP ve věci *Ozturk* (21. 2. 1984, A 73, § 67) a ve stejném smyslu bylo rozhodnuto i v jiných věcech.

Navrhovatel dále připomíná, že ostatně i Ústavní soud České republiky vyslovil ve svém nálezu z 27. 11. 1996 sp. zn. Pl. ÚS 28/95 (č. 1/1997 Sb.) názor, že v našem právním řádu není zřetelně a jasně založeno právo na úplné přezkoumání rozhodnutí správních úřadů nezávislým a nestranným tribunálem, který by splňoval požadavky čl. 6 odst. 1 Úmluvy, tedy tribunálem, který by nalézal nejen v otázkách zákonnosti správního rozhodnutí, nýbrž i co do stavu skutkového (tedy v tzv. plné jurisdikci). Ve stejném nálezu upozorňuje Ústavní soud též na Rezoluci „O ochraně jednotlivce ve vztahu ke správním aktům“ schválenou v rámci Rady Evropy Výborem ministrů dne 28. 9. 1977, konkrétně na zásadu I. bod 1, podle níž „Vůči každému správnímu aktu, kterým by mohla být dotčena práva, svobody a zájmy účastníka řízení, má mít účastník možnost vyjádřit se ke skutečnému stavu věci a k důkazům“. Závěrem navrhovatel připomíná, že ESLP svůj názor na československou (a tedy de facto i na současnou českou legislativu v oblasti správního soudnictví) vyslovil v rozhodnutí ve věci *Lauko* ca Slovenská republika ze dne 2. 9. 1998.

Konečně pak je navrhovatelem ve věci též IV. senát Ústavního soudu, který ve dvou případech přerušil řízení o ústavní stížnosti podle § 78 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, a inicioval zahájení řízení o posouzení ústavnosti dvou ustanovení části páté o. s. ř., která dle jeho názoru vybočují z ústavních mezí.

První z případů souvisí se stížností M. M., která s ústavní stížností spojila návrh na zrušení § 139 písm. c) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, podle kterého mohl být za účastníka stavebního řízení považován jen soused, který měl společnou hranici pozemku se stavebníkem. Tomuto návrhu Ústavní soud vyhověl v samostatném řízení vedeném pod sp. zn. Pl. ÚS 19/99 a napadené ustanovení stavebního zákona zrušil nálezem z 22. 3. 2000 č. 96/2000 Sb., a to dnem vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů.

Podle názoru IV. senátu Ústavního soudu však kromě citovaného ustanovení stavebního zákona bylo důvodem vyloučení stěžovatelky z možnosti podat správní žalobu též ustanovení § 250 odst. 2 o. s. ř., které oprávnění podat žalobu váže na podmínku účastnění ve správním řízení. Toto ustanovení se jeví senátu jako rozporné s článkem 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), a to z následujících důvodů:

Definici okruhu účastníků ve správním řízení podává zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve svém § 14. V odstavci 1 tohoto ustanovení je vyjádřena obecná definice účastníka správního řízení tak, že je jím ten, o jehož právech, právech chráněných zájmech nebo povinnostech má být v řízení jednáno, nebo ten, jehož práva, právech chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být rozhodnutím přímo dotčeny. Účastníkem řízení je i ten, kdo tvrdí, že může být rozhodnutím ve svých právech, právech chráněných zájmech nebo povinnostech přímo dotčen, a to až do doby, než se prokáže opak. Takto definovaný okruh účastníků řízení zcela nepochybně konvenuje obsahu ustanovení čl. 36 odst. 2 Listiny. Podle § 14 odst. 2 správního řádu je pak účastníkem řízení i ten, komu zvláštní předpis takové postavení přiznává. V odvětvích správního práva však existuje řada předpisů zvláštních, v nichž je pojem účastníka řízení pojat specificky a mnohdy je vymezen i užším způsobem než tím, který by odpovídal obecné definici obsažené v § 14 odst. 1 správního řádu. [Jako příklad lze – kromě již Ústavním soudem posuzovaných případů, týkajících se některých druhů stavebního řízení – uvést např. § 17 odst. 3 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, kdy účastníkem řízení o stanovení chráněného ložiskového území je pouze navrhovatel, anebo § 9 odst. 8 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, tzv. zákon o půdě, který za účastníky řízení považuje pouze oprávněnou osobu, povinnou osobu a pozemkový fond, nikoliv však již např. osoby, v jejichž prospěch svědčí práva odpovídající věcnému břemění].

Aktivní legitimaci k podání správní žaloby tedy v některých případech nemají subjekty, o jejichž právech či povinnostech bylo evidentně jednáno, případně mohly být ve svých právech rozhodnutím orgánu státní správy dotčeny. Přitom nelze vyloučit, že může jít i o práva základní (v poměru ke shora příkladmo uvedeným zvláštním předpisům by přicházelo v úvahu zejména právo vlastnické). Ustanovení § 250 odst. 2 o. s. ř. tedy vytváří nerovnost a je podle názoru senátu nejen v rozporu s čl. 36 odst. 2 Listiny, ale nevyhovuje ani požadavku plynoucímu z čl. 6 odst. 1 Úmluvy, totiž požadavku, že každý, o jehož občanská práva nebo závazky jde, musí mít zaručeno právo na přístup k soudu.

Konečně pak IV. senát Ústavního soudu v souvislosti s rozhodováním o ústavní stížnosti RNDr. S. D. přerušil řízení a předložil plénu Ústavního soudu k posouzení ústavnosti ustanovení § 250a o. s. ř. určujícího,

že obligatorním zástupcem před správním soudem může být pouze advokát (resp. notář podle novely o. s. ř. provedené zákonem č. 30/2000 Sb.). Podle názoru senátu za situace, kdy značnou část agendy správních soudů představují věci daňové a kdy zákon č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky, v § 6 stanoví, že daňoví poradci jsou oprávněni a povinni chránit práva a oprávněné zájmy svého klienta a důsledně přitom využívat všechny zákonné prostředky k ochraně jeho práv, jde o stav zřejmě nesouladnosti právních předpisů stejné síly, což by nepochybně v právním státě nemělo existovat. Pokud o. s. ř. vyjímá z dostupných prostředků pro ochranu práv klienta pro daňové poradce správní žalobu, je senát toho názoru, že takové omezení postrádá rozumné důvody a je svou podstatou omezením práva svobodně podnikat podle čl. 26 odst. 1 Listiny. I když dle odstavce 2 tohoto článku může zákon stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností, nutno při stanovení takových omezení respektovat zásady stanovené čl. 4 odst. 3 a 4 Listiny. Navíc, pokud chtěl zákonodárce vyjmout z pravomoci daňových poradců právo jednat před soudem, měl tak učinit výslovně v zákoně č. 523/1992 Sb. Neústavnost ustanovení § 250a o. s. ř. tedy spadá pod IV. senát Ústavního soudu v opomenutí zákonodárce včlenit do výčtu osob oprávněných zastupovat před správními soudy daňové poradce (samozejmě jen v rozsahu oprávnění dle zvláštních předpisů, obdobně jako to učinila novela o. s. ř. u notářů). Pokud tak neučinil, má toto ustanovení znaky libovůle, když ze skupiny osob nepochybně kvalifikovaných k poskytnutí právní pomoci ve smyslu čl. 37 odst. 2 Listiny je určitá skupina vyjmuta a v důsledku tohoto vyjmutí je omezen předmět jejího podnikání stanovený zákonem jiným. Jen pro úplnost senát podotýká, že totéž se týká patentových zástupců (zákon č. 237/1991 Sb., o patentových zástupcích, ve znění pozdějších předpisů).

Dne 10. 10. 2000 rozhodlo plénum Ústavního soudu, že všechny uvedené návrhy se spojují ke společnému řízení a budou nadále vedeny pod jedinou sp. zn. Pl. ÚS 16/99.

Po spojení věci obdržel Ústavní soud spolu s ústavní stížností návrh Soukromé základní školy A. & J. s., s. r. o., na zrušení § 250d odst. 3 o. s. ř. Usnesením sp. zn. Pl. ÚS 4/01 z 2. 2. 2001 Ústavní soud tento návrh z důvodu litispendence odmítl a uvedl, že navrhovatelka má právo zúčastnit se jednání ve věci sp. zn. Pl. ÚS 16/99 jako vedlejší účastník. Obdobně rozhodl Ústavní soud usnesením sp. zn. Pl. ÚS 7/01 z 21. 2. 2001 o návrhu Ing. D. S. na zrušení § 250i odst. 1 o. s. ř.

Ve vyjádření Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se uvádí zejména, že čl. 36 odst. 2 Listiny výslovně stanoví, že institut soudního přezkouvání správního rozhodnutí je založen na přezkouvání zákonnosti, tedy že soud přezkouvá jen právní posouzení věci. Tato zásada Listiny je pak konkretizována v příslušných ustanoveních o. s. ř. Poslanecká sněmovna proto nesdílí názor o neústavnosti těch ustanovení o. s. ř., která omezují aktivity soudu na přezkum zákonnosti rozhodnutí orgánu veřejné správy. K návrhu IV. senátu Ústavního soudu na zrušení § 250 odst. 2 o. s. ř. Poslanecká sněmovna sdělila, že čl. 36 odst. 2 Listiny připouští, aby zákon z přezkouvání některá rozhodnutí vyloučil, a zároveň určuje, že se nesmí jednat o základní práva a svobody. V souladu s tímto řešením o. s. ř. některá správní rozhodnutí z přezkouvání vylučuje. Posuzuje-li se § 250 odst. 2 o. s. ř. ve vztahu k čl. 36 odst. 2 Listiny, nelze dojít k závěru, že je neústavní, neboť jednoznačně říká, že každý, kdo o sobě tvrdí, že byl účastníkem správního řízení, resp. nebyl, ale měl být, a byl rozhodnutím správního orgánu zkrácen ve svých právech, může podat žalobu. Smyslem přezkumu správních rozhodnutí není, aby o. s. ř. rozšiřoval okruh účastníků oproti správnímu řízení, které již proběhlo, protože soudní kontrola správy nemůže být všeobecná. Soud podle názoru Poslanecké sněmovny totiž nerozhoduje přímo o určitém právu, ale předmětem řízení je správní akt, který přezkouvá pouze z hlediska právního, tj. jeho souladu se zákonem.

Pokud jde o omezení daňových poradců jednat před soudy, považuje je Poslanecká sněmovna za souladné s čl. 26 odst. 2 Listiny. Uvádí, že je sice pravdou, že zákon č. 523/1992 Sb. hovoří o poskytování právní pomoci v oblasti daní, odvodů, poplatků a jiných podobných plateb, jakož i ve věcech, které s daněmi souvisejí, avšak pojem „právní pomoc“ zde užitý není totožný s pojmem „právní pomoc“, který upravuje čl. 37 odst. 2 Listiny. Za osoby oprávněné poskytovat právní pomoc ve smyslu tohoto článku považuje Poslanecká sněmovna, pokud jde o občanské soudní řízení, pouze advokáty a notáře. Vzhledem k tomu, že část pátá o. s. ř. o správním soudnictví upravuje specifické řízení, kdy správní akt je přezkouván pouze z hlediska právního a soud se nezabývá posouzením skutkového stavu, nepovažuje Poslanecká sněmovna daňového poradce, zejména s ohledem na jeho nedostatečné právní vzdělání, za osobu, která by mohla v tomto řízení zastupovat. Jako podpůrný argument uvádí Poslanecká sněmovna též skutečnost, že kvalifikační zkoušku na daňového poradce může složit i osoba, která má pouze úplné střední vzdělání. Z těchto důvodů nepovažuje úpravu povinného zastoupení v § 250a o. s. ř. za neústavní.

Poslanecká sněmovna rovněž upozornila na poslední rozsáhlou novelu o. s. ř. projednanou a schválenou Poslaneckou sněmovnou a Senátem, která reaguje nejen na potřebné změny v oblasti soudnictví, ale zároveň se snaží odstranit dosud problematická ustanovení, která v soudní praxi přinášela mnohdy výkladové problémy.

Senát Parlamentu České republiky se vyjádřil pouze k problematice povinného zastoupení advokátem, když uvedl, že smyslem ustanovení § 250a o. s. ř., které bylo do zákona vloženo při novelizaci v závěru roku 1991, byla snaha zákonodárce o zajištění toho, aby žaloby na přezkoumání rozhodnutí správních orgánů byly podávány kvalifikovaně a aby se zamezilo možné lavině laických podání proti správním aktům, když vesměs se jedná o právně komplikované případy, pro jejichž posouzení je právní vzdělání nezbytné. Současně bylo zřejmě sledováno, aby se úprava povinného zastoupení ve správním soudnictví nelišila od obdobného institutu v dovolacím řízení a v řízení o žalobě pro zmatečnost. V závěru vyjádření Senátu se uvádí, že v zásadě sice není vyloučeno, aby napadené ustanovení bylo rozšířeno tak, aby umožnilo daňovým poradcům vystupovat před soudy ve věcech týkajících se daňové problematiky, byla by tím však do značné míry potřena snaha zákonodárců o kvalifikované právní zastoupení před soudem. Zrušení napadeného ustanovení by pak mohlo vést k nárůstu nekvalifikovaných žalob a ke zvýšenému zatížení obecných soudů.

K ostatním návrhům Senát pouze uvedl, že se na tvorbě napadených ustanovení nepodílel. Tato ustanovení byla do o. s. ř. vložena již zákonem Federálního shromáždění č. 519/1991 Sb., kterým se mění a doplňuje občanský soudní řád a notářský řád.

Ministerstvo spravedlnosti ve svých stanoviscích k jednotlivých návrhům uvedlo zejména, že Listina v čl. 36 odst. 4 předpokládá zákonné vymezení podmínek a podrobností, za nichž se lze domáhat práva na soudní přezkum zákonitosti rozhodnutí orgánů veřejné správy. O. s. ř. tak činí ve své části páté, kde vymezuje procesní podmínky pro uplatnění práv na soudní přezkum. Pokud tento procesní předpis určuje, v zájmu samotné možnosti soudu jednat a rozhodovat, požadavky na náležitosti žaloby, zakládá-li právo soudu požadovat odstranění vad žaloby (brání-li takové vady jejímu věcnému vyřízení) a stanoví-li, aby při nerespektování požadavků soudu na odstranění vad žaloby soud řízení zastavil, aniž by o žalobě věcně rozhodl, nelze v takové právní úpravě spatřovat nepřiměřené omezení práva na soudní přezkum podle čl. 36 odst. 2 Listiny. Obdobně je tomu i v dalších případech, v nichž zákon v § 250d odst. 3 umožňuje soudu zastavit řízení. Pokud by toto ustanovení zákon neobsahoval, vznikla by neřešitelná situace, jak by měl soud postupovat např. v případě, kdy žaloba byla podána opožděně, neoprávněnou osobou, či v případě, kdy žalobce vzal žalobu zpět apod.

Ministerstvo spravedlnosti dále uvedlo, že je nade vši pochybnost, že opravný prostředek proti soudnímu rozhodnutí je významným nástrojem, jímž lze umožnit nápravu chybných soudních rozhodnutí a docílit tak sjednocení soudního rozhodování. Proto i jedním ze záměrů reformních kroků ve správním soudnictví je zaktualizovat opravný prostředek, neboť i když víceinstanční soudní rozhodování přímo z Ústavy a Listiny nevyplývá, je potřebné, aby procesní předpis umožňoval nápravu individuálních chybných rozhodnutí a jednotnost rozhodování uvnitř samotného správního soudnictví a náprava chybných rozhodnutí tak nebyla přenášena prostřednictvím institutu ústavní stížnosti na Ústavní soud. Zákonnou změnu však nelze spojovat jen s ustanovením § 250j odst. 4 o. s. ř., neboť s výjimkou řízení ve věcech uvedených v § 250s odst. 2 o. s. ř. nelze ve věcech správního soudnictví užít části čtvrté o. s. ř. o opravných prostředcích.

Ministerstvo spravedlnosti z hlediska de lege ferenda dále uvedlo, že pokud jde o legislativní záměry v oblasti správního soudnictví, je si vědomo toho, že současná právní úprava není vyhovující a je nutno ji nahradit úpravou novou, která by splňovala jak požadavky Úmluvy a ústavního pořádku České republiky, tak i to, že musí jít o úpravu funkční, vzájemně propojenou s reformou veřejné správy a rekonstrukcí správního řízení a současně i únosnou z hlediska výdajů ze státního rozpočtu, které bude takový projekt vyžadovat. Platná právní úprava odráží dobu svého zrodu, kdy bylo nutno co nejrychleji správní soudnictví jako instituci zavést, a bylo proto nutno využít existující soudní soustavu a vycházet z možností jejího zatížení. Při konstituování správního soudnictví zřejmě nebyly plně předvídané důsledky, které pro toto odvětví soudnictví vyplývají z Úmluvy, zejména jejího čl. 6 odst. 1. Obtíže při nalézání optimálního a současně i únosného řešení závazků plynoucích z tohoto ustanovení byly hlavním důvodem oddalování zřízení Nejvyššího správního soudu, neboť správní soudnictví vyžadovalo řešení komplexní. Platná úprava tvoří vzájemně propojený celek a zásah do jednotlivých ustanovení bez změny ustanovení navazujících by tuto úpravu činil neprůchodnou.

Ministerstvo spravedlnosti dále zmínilo nesoulad mezi čl. 36 odst. 2 Listiny a čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Připomíná, že ESLP nepodal abstraktní definici pojmu „občanská práva a závazky“ a je proto třeba vycházet z jednotlivých rozhodnutí tohoto soudu, podle kterých je pod tento pojem třeba zařadit široký okruh věcí, na které je u nás dosud nahlíženo jako na věci práva veřejného. Přitom aplikace čl. 6 odst. 1 Úmluvy má v judikatuře tohoto soudu tendenci ke stále širšímu pojmání.

Pokud jde o § 250 odst. 2 o. s. ř., nemá Ministerstvo spravedlnosti pochybnosti o ústavnosti této úpravy ve vztahu k rozhodnutím vydaným ve správním řízení, v nichž se okruh účastníků tohoto řízení řídí definicí podle § 14 odst. 1 správního řádu. Je však zřejmé, že mnohá řízení, v nichž se postupuje podle správního řádu, mají okruh účastníků oproti ustanovení § 14 správního řádu omezen tak, že ne všechny osoby, které jsou dotčeny v právech a povinnostech nebo o jejichž právech se v řízení jedná, jsou v řízení před správním orgánem účastníky

a mohou zde svá práva hájit, a nelze nevidět, že v těchto případech právní úprava zakládá nerovnost. Podle názoru Ministerstva spravedlnosti by náprava tohoto stavu však měla být zajištěna spíše úpravou konkrétních předpisů správního práva, ve kterých jsou osoby dotčené ve svých právech z účastenství v určitém typu správního řízení vyloučeny.

Pokud jde o problematiku povinného zastoupení advokátem, vychází Ministerstvo spravedlnosti z názoru, že nedostatečná orientace v oblasti procesního práva by mohla být na újmu tomu, kdo se žalobou či oprávněným prostředkem soudního přezkumu dovolává. Proto kvalifikační předpoklady stanovené zákonem č. 523/1992 Sb. pro výkon činnosti daňového poradce se jeví Ministerstvu spravedlnosti pro oblast správního soudnictví jako nedostatečné.

V obecné rovině pak Ministerstvo spravedlnosti, pro případ, že by Ústavní soud dospěl k závěru o neústavnosti posuzovaných ustanovení o. s. ř., upozornilo na nutnost ponechání potřebného časového prostoru k tomu, aby mohly být realizovány nutné legislativní změny, a to pokud možno komplexně, v rámci reformy správního soudnictví.

K dotazu předsedy Ústavního soudu ze dne 7. 6. 2001, jaký je aktuální stav legislativních prací na reformně správního soudnictví, sdělil ministr spravedlnosti, že reforma správního soudnictví představuje mimořádně náročný legislativní projekt nejen z hlediska rozsahu samotné legislativní předlohy, ale především z hlediska nalezení optimálních věcných řešení, neboť se bude zásadním způsobem dotýkat jak práv osob, které se mohou soudní ochrany dovolat, tak i činnosti orgánů veřejné správy. Ministerstvo spravedlnosti proto připravilo v roce 2000 „Výchozí teze pro přípravu koncepce správního soudnictví a možné varianty jeho organizační struktury“. Tento podklad vláda předložila v červenci minulého roku oběma komorám Parlamentu a poté, co Poslanecká sněmovna dne 24. 1. 2001 svým usnesením doporučila vládě variantu, která získala většinovou podporu, bylo možno práce na přípravě návrhu zákona zahájit. Byla vytvořena komise složená z předních odborníků právní teorie a praxe a o spolupráci byly požádány ústavněprávní výbory obou komor Parlamentu. V současné době jsou projednávány pracovní návrhy legislativních osnov a ministr předpokládá, že návrhy budou předloženy vládě k projednání v srpnu letošního roku. Předpokládá se, že nová právní úprava správního soudnictví nabude účinnosti 1. ledna 2003.

Po zvážení uvedených argumentů a stanovisek a po vyslechnutí přednesů ministra spravedlnosti a zástupce R. P. u ústního jednání dospěl Ústavní soud k závěru, že část pátou o. s. ř. je nezbytné zrušit. Přitom se řídil následujícími úvahami.

Není sporu o tom, že způsob obnovení správního soudnictví novelou o. s. ř. v roce 1991 byl chápán v době svého vzniku jako dočasné řešení, s vědomím nezbytnosti provedení celkové rekodifikace řízení a vytvoření smysluplné soustavy správních soudů. Vzhledem k tomu, že v krátké době byly bez výhrad přijaty závazky vyplývající z Úmluvy (č. 209/1992 Sb.), která na oblast soudní kontroly činnosti veřejné správy klade požadavky podstatně širší, stalo se zmíněné provizorium v mnoha bodech ještě problematičtější.

K tomuto stavu přistoupila skutečnost, že Ústava do soustavy soudů výslovně začlenila Nejvyšší správní soud, aniž by v přechodných a závěrečných ustanoveních zřízení tohoto soudu odložila, resp. uložila konkrétní úkoly konkrétním orgánům, jakož i lhůty k nastolení ústavního stavu. Ústavní pořádek tedy počítá s vrcholem soustavy správních soudů, zatímco zákon upravující toto odvětví soudnictví (část pátá o. s. ř.) je vybudován zcela odlišně, když vytváří tři na sobě nezávislé roviny rozhodování, přičemž toto rozhodování je, s výjimkou věcí důchodových, konečné.

Současný systém dále neposkytuje soudní ochranu před nezákonnými postupy či zásahy veřejné správy, které nemají charakter a formu správního rozhodnutí (zejména bezprostřední zásahy či zákroky, vydávání osvědčení s mnohdy významnými právními důsledky apod.), není prostředku k soudní ochraně před nečinností správního úřadu, správní soudy nemohou přímo rozhodnout o platnosti aktů veřejné správy (např. o tom, zda jde o nicotný akt nebo zda platnost rozhodnutí, které přiznává oprávnění či ukládá povinnost, zanikla – např. uplynutím času atd.). Také v těchto případech často suplují Ústavní soud.

Samostatný problém představuje tzv. správní trestání, kde sice Ústavní soud nálezem ze 17. 1. 2001 sp. zn. Pl. ÚS 9/2000 (č. 52/2001 Sb.) o zrušení § 83 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který vylučoval ze soudního přezkumu rozhodnutí, kterými byly postihovány nejméně závažné přestupky, posunul věci poněkud dopředu, přesto však tato oblast není v souladu s Úmluvou, neboť „trestním obviněním“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 jsou podle judikatury ESLP prakticky řízení o veškerých sankcích ukládaných správními úřady fyzickým osobám za přestupek nebo jiný správní delikt, jakož i o sankcích ukládaných v řízení disciplinárním nebo kárném (státním zaměstnancům, vojákům, policistům), resp. ukládaných v obdobných ří-

zeních členům komor s nuceným členstvím. Soud pak musí být nadán pravomocí zvážit nejen zákonnost sankce, ale i její přiměřenost.

Tyto uvedené výhrady pak spolu se skutečností, že naše správní soudy mají proces svého rozhodování upraven způsobem dle části páté o. s. ř., opravňují konstatovat, že současné správní soudnictví v České republice, pokud jde o proces a kompetence, sice obecně odpovídá Ústavě a Listině, neodpovídá však čl. 6 odst. 1 Úmluvy, když konvence jednoznačně vyžaduje, aby o právu (tedy o věci samé, a nikoli jen o zákonnosti předchozího správního aktu) rozhodl soud nebo soudu podobný orgán. V naší úpravě tedy soud může odstranit pouze rozhodnutí nezákonné, nikoli však věcně vadné. Jinak řečeno, tč. nelze správní uvážení závislého orgánu nahradit nezávislým soudcovským uvážením. Je-li tomu tak ve věcech „občanských práv a závazků“ a „správního trestání“ ve smyslu Úmluvy, je tento stav neústavní, v jiných věcech ob stojí.

Z uvedeného rozboru současného stavu vyplývá, že lze přisvědčit těm navrhovatelům, kteří uvádějí, že o. s. ř. již tím, že ve své části páté upravující správní soudnictví se bez ohledu na konkrétní povahu věci spokojuje s pouhou kontrolou zákonnosti a ve svých ustanoveních blíže upravuje pouze tuto kontrolu, je v rozporu s čl. 6 odst. 1 Úmluvy a obecně tedy i s ústavním pořádkem České republiky. Tento deficit nelze podle názoru Ústavního soudu řešit jinak, nežli zásadní změnou koncepce správního soudnictví, přičemž bude věcí zákonodárce, aby zejména s přihlédnutím k bohaté judikatuře ESLP zajistil plnou soudní kontrolu ve všech oblastech, které jsou touto judikaturou považovány ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy za „občanská práva či závazky“, resp. jsou řazena pod pojem „jakékoli trestní obvinění“.

Pokud jde o problém ústavnosti procesní úpravy, již správní soudnictví omezuje ve většině případů na jeden stupeň, je třeba uvést, že Ústava ani Listina víceúrovňové soudnictví jako základní právo negarantují. Takové právo nelze odvodit ani z mezinárodních smluv. Článek 2 Protokolu č. 7 k Úmluvě zajišťuje právo na minimálně jedno opravné řízení před soudem vyššího stupně pouze v závažnějších trestních věcech. Totéž právo v trestním řízení poskytuje odsouzenému čl. 14 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (č. 120/1976 Sb.). Na druhé straně však nemůže být sporu o tom, že požadavek na vytvoření mechanismu sjednocení judikatury (být třeba jen formou kasační stížnosti či jiného mimořádného opravného prostředku) vyplývá z požadavků kladených na stát, který sám sebe definuje jako stát právní. Neexistence takového mechanismu ve svých důsledcích pak vede též k nedostatečnému tlaku na kultivaci veřejné správy jako celku a k pocitům orgánů této správy, mnohdy oprávněným, že jsou vystaveny soudní kontrole, která postrádá sjednocující funkci. Kromě toho absence jakéhokoliv prostředku sjednocování judikatury správních soudů vede k tomu, že do role „sjednocovatele“ se v rozporu se svým postavením dostává Ústavní soud. Tento stav vytváří zásadní nerovnost mezi právníky a fyzickými osobami na straně jedné a správními úřady, neboť stát nemá žádný prostředek, aby se bránil proti někdy diametrálně odlišnému rozhodování správních soudů. Jinak řečeno, exekutiva nemá možnost vyvolat posouzení správní judikatury vrcholným orgánem moci soudní, má-li za to, že odporuje zákonu.

Pokud jde o návrh IV. senátu Ústavního soudu na zrušení § 250 odst. 2 o. s. ř., je ze současné úpravy zřejmé, že podmínění aktivní legitimace k podání správní žaloby předchozím účastenstvím ve správním řízení může v některých případech vést k situaci, kdy z žalobního práva – tedy z práva na přístup k soudu – jsou vyloučeny subjekty, o jejichž právech či povinnostech bylo evidentně jednáno, případně mohly být ve svých právech rozhodnutím orgánu veřejné správy dotčeny (a nelze vyloučit, že může jít o právo základní, např. o právo vlastnické). Dochází tedy k nerovnému postavení osob dotčených ve svých právech správním rozhodnutím. Takový stav je v rozporu s čl. 36 odst. 2 Listiny i s požadavky plynoucími z čl. 6 odst. 1 Úmluvy, neboť není splněn požadavek, že každý, o jehož občanská práva nebo závazky jde, musí mít zaručeno právo na přístup k soudu. Tento protiústavní stav lze nepochybně řešit způsobem, který navrhuje ve svém vyjádření Ministerstvo spravedlnosti, tedy cestou změny těch ustanovení předpisů správního práva, jež osoby, které mohou být ve svých právech dotčeny správním rozhodnutím, z účastenství na správním řízení vylučují. Takový způsob řešení by byl jistě efektivní a tedy i žádoucí, neboť možnost hájit svá práva by měla být poskytnuta všem dotčeným osobám již ve správním řízení samotném. Je třeba uvést a pozitivně hodnotit, že zákonodárce sám v tomto směru již provedl korekci některých zvláštních předpisů (např. rozšířil vymezení účastníků v řízení o stavební uzávěře či chráněném území ve stavebním zákoně). Také Ústavní soud v nálezu z 22. 3. 2000 sp. zn. Pl. ÚS 19/99 (č. 96/2000 Sb.), kterým zrušil vymezení pojmu „soused“ v ustanovení § 139 písm. c) stavebního zákona, jakož i v nálezu z 22. 3. 2000 sp. zn. Pl. ÚS 2/99 (č. 95/2000 Sb.), kterým bylo zrušeno ustanovení § 78 odst. 1 téhož zákona určující účastníky tzv. kolaudačního řízení, postupoval v tomto duchu.

Naznačený problém by mohl být řešen okamžitou derogací části věty první ustanovení § 250 odst. 2 o. s. ř. vyjádřené slovy „jako účastník správního řízení“, jakož i zrušením věty druhé tohoto odstavce, která je ostatně nadbytečná, neboť to, zda někdo je účastníkem správního řízení, nezávisí na tom, zda s ním správní úřad jako s takovým zachází. Navíc toto ustanovení jakoby promíjí základní podmínku řízení spočívající v nezbytnosti právní moci napadeného rozhodnutí. Na druhé straně si však Ústavní soud byl vědom toho, že již omezení

účastenství na žalobce a žalovaného (§ 250 odst. 1 o. s. ř.) je oproti prvorepublikové úpravě krokem zpět, což ostatně připouští i oficiální komentář k o. s. ř., když hovoří o tom, že toto ustanovení budí z ústavního hlediska pochybnosti a de lege ferenda bude vyžadovat účinnou nápravu. Je totiž zřejmé, že by mělo být věcí obecného zájmu, aby se správní soud zabýval nejen námitkami žalujícího, ale aby se hledělo na to, aby se všem osobám, které byly na věci nějak zúčastněny, dostalo možnosti hájit svá práva před soudem.

Konečně pak, pokud jde o výhrady IV. senátu Ústavního soudu k ústavnosti ustanovení § 250a o. s. ř., je třeba uvést, že povinné zastoupení, ať již advokátem nebo jinými specialisty (daňovými poradci, auditory, patentovými zástupci apod.), není před správními soudy základních stupňů v Evropě obvyklé. Přes tuto výjimečnost a faktickou přísnost české právní úpravy však nelze platné koncepci vytknout rozpor s ústavním pořádkem. Proti možné námitce omezení přístupu k soudu lze argumentovat snahou zajistit rovnost účastníků v řízení před správním soudem, tedy aby žalobce nebyl znevýhodněn proti žalovanému správnímu orgánu, který zpravidla zastupuje kvalifikovaný státní úředník. Povinné právní zastoupení má obecně sloužit k realizaci zásady rovnosti zbraní, jako znaku spravedlivého procesu. Bude věcí zákonodárce, aby při nové kodifikaci zvážil nezbytnost nutného právního zastoupení obecně, jakož i to, zda právní pomoc, resp. právo na tuto pomoc, stanovené v čl. 37 odst. 2 Listiny, může být zabezpečováno pouze osobami s vysokoškolským právnickým vzděláním. V této souvislosti Ústavní soud dále připomíná, že v případě povinného právního zastoupení je nezbytné zajistit lépe než dosud dostupnost takového zastoupení pro osoby sociálně slabé.

Ústavní soud uzavírá a shrnuje, že současná úprava správního soudnictví vykazuje závažné ústavněprávní deficit. Především nejsou některé aktivity veřejné správy, stejně jako její případná nečinnost, pod kontrolou soudní moci vůbec. Dále pak ne každý, kdo může být ve svých právech dotčen správním rozhodnutím, má právo obrátit se na soud. Pokud pak i takové právo má, není stranou v plnohodnotném fair procesu ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy, ač by tomu tak v řadě věcí býti mělo. Vydané soudní rozhodnutí je pak konečné a (s výjimkou ústavní stížnosti) nereformovatelné, což vede k nejednotné judikatuře, jakož i k nerovnému postavení správního úřadu, tedy ke stavu rozpornému s požadavky právního státu. Konečnost některých rozhodnutí (zastavení řízení) pak může vést i k odmítnutí spravedlnosti. Konečně pak výkon správního soudnictví je organizován způsobem, který ignoruje skutečnost, že Ústava v čl. 91 uvádí jako součást soustavy soudů Nejvyšší správní soud.

Z uvedených důvodů rozhodlo plénum Ústavního soudu o zrušení celé části páté o. s. ř., neboť zmíněné deficity ústavnosti nelze podle jeho názoru smysluplně řešit dílčími derogacemi. Činí tak s vědomím, že řada ustanovení této části a institutů v ní upravených neústavními nejsou a budou v té či oné podobě přítomny i v úpravě nové. Stejně tak si je Ústavní soud vědom legislativní obtížnosti řešení popsanych ústavních deficitů, na druhé straně však je nucen připomenout, že na neústavnost dílčích problémů poukazoval v řadě svých senátních i plenárních rozhodnutí, kdy zejména připomínal, že není jeho úkolem suplovat neexistující Nejvyšší správní soud, interpretovat obvyčejné, zejména správní právo, a poskytovat soudní ochranu jako jediná soudní instance. Proto po zvážení všech apelů, které v minulosti ve směru k moci výkonné a zákonodárné učinil, a poté, co vzal na vědomí stav prací na reformě správního soudnictví, rozhodl se odložit vykonatelnost zrušujícího výroku do 31. prosince 2002. Přitom je Ústavní soud přesvědčen o potřebě delší legisvakance u takto zásadní změny, z čehož plyne, že přijetí nové úpravy je úkolem ještě pro tento zákonodárny sbor.

Předseda Ústavního soudu:

JUDr. Kessler v. r.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2001 činila 3000,- Kč, druhá záloha na rok 2001 činí 3000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej** – **Benešov:** HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; **Brno:** Vyšehrad, s. r. o., Kapucínské nám. 11, Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice:** PROSPEKTRUM, Kněžská 18, SEVT, a. s., Česká 3; **Hradec Králové:** TECHNOR, Hořícká 405; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Příbicková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I.; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Most:** Knihkupectví Šeříková, Ilona Růžicková, Šeříková 529/1057, Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Napajedla:** Ing. Miroslav Kuččík, Svatoplukova 1282; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, BONUM, Ostružnická 10, Tycho, Ostružnická 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29; **Pardubice:** LEJHANEC, s. r. o., Sladkovského 414; **Plzeň:** ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, KANT CZ, s. r. o., Hyberská 5, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, Moraviapress, a. s., Na Florenci 7-9, tel.: 02/232 07 66, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; **Praha 2:** ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům), BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190, NEWSLETTER PRAHA, Šafaříkova 11; **Praha 4:** PROSPEKTRUM, Nákupní centrum Budějovická, Olbrachtova 64, SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 02/24 81 35 48; **Praha 10:** Abonentní tiskový servis, Hájek 40, Uhřetěves; **Prerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 0168/303 402; **Šumperk:** Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; **Teplíce:** L + N knihkupectví, Kapelní 4; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 047/560 38 66, fax: 047/560 38 77; **Zábřeh:** Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; **Žatec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamace:** informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.